

PACTE D'ACCIÓ ECONÒMICA I SOCIAL DE L'ANOIA

Punt de Partida

Data: 15/03/2021

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya i l'FSE.

1. Context Comarcal	3
1.1. Territori – Geografia	3
1.2. Població – Demografia	4
2. Entitats impulsores	5
2.1. Altres entitats: Alta Anoia, Anoia Sud, Conca d'Òdena, Supracomarcal.....	6
3. Impacte de la COVID-19	8
3.1. Mesures d'impuls públic	8
3.2. Empreses que han readaptat la producció per la COVID-19	14
4. Situació ocupacional	17
4.1. Autònoms	18
4.2. Atur	18
4.3. Expedients de regulació temporal d'ocupació	22
5. Promoció econòmica i estratègies d'ocupació	24
5.1. Estratègies d'ocupació	25
5.2. Emprenedoria i suport a les empreses	27
6. Formació i competències	30
6.1. Oferta formativa reglada	31
Educació secundària obligatòria a l'Anoia. Curs 2019-2020.....	31
Batxillerat.....	31
Formació professional.....	32
Ensenyaments professionalitzadors en arts plàstiques i disseny	33
6.2. Altres ensenyaments	34
6.3. Complementos a l'ensenyament reglat	35
7. Teixit productiu	37
7.1. Transició ecològica	38
Agricultura.....	38
Producció agroalimentària.....	40
Medi ambient	40
Energies renovables	41
Economia circular i gestió de residus	42
7.2. Industrialització	44
Sector TIC	46
7.3. Servei a les persones	47
Turisme.....	47
Comerç	48
Restauració.....	50
Economia de les cures.....	51
8. Infraestructures i habitatge	54
8.1. Infraestructures.....	54
8.2. Habitatge.....	57
9. Oportunitats de futur	59
9.1. DAFO	59
9.2. Eixos estratègics.....	61
10. Polítiques públiques de concertació territorial cohesionada	63
11. Bibliografia	68

1. Context Comarcal

1.1. Territori – Geografia

L'Anoia és una comarca de l'interior de Catalunya situada a l'oest de la província de Barcelona. El nom el pren del riu que travessa la comarca de nord-oest a sud-oest que és afluent del Llobregat. El riu ha tingut històricament un paper cabdal en la configuració actual de la comarca, ja que ha determinat l'establiment d'assentaments urbans, activitats industrials com el tèxtil, les adoberies o les papereres i també el traçat de les principals vies de comunicació.

La comarca de l'Anoia limita al nord amb el Solsonès, a l'est amb el Bages i el Baix Llobregat, al sud amb l'Alt Penedès i l'Alt Camp i a l'oest amb la Conca de Barberà i la Segarra.

L'Anoia té una superfície de 866,6 km² i la seva capital és Igualada. La comarca es divideix en tres grans zones: la zona central coneguda com la Conca d'Òdena on es troba la major part de població i la seva capital, l'Alta Anoia que abraça el sector nord i occidental de la comarca dinamitzat pel municipi de Calaf i l'Anoia Sud on els nuclis de població més importants són Piera i Masquefa. Aquestes tres àrees també defineixen tres models diferenciats de relació amb les comarques veïnes: la Conca d'Òdena té forts lligams amb l'Àrea Metropolitana, la zona de l'Alta Anoia està molt interrelacionada amb el Bages, mentre que l'Anoia Sud manté una estreta relació amb el Penedès i el Baix Llobregat.

La topografia de la comarca està constituïda per l'alienació de serres i valls determinada per la xarxa fluvial i destaca que la part central de la comarca està formada per una conca d'erosió excavada pel riu Anoia. L'altitud màxima de l'Anoia és Sant Jeroni (1.236 m) situat al massís de Montserrat.

1.2. Població – Demografia

L'any 2020 tancava la dècada amb 123.024 habitants i és la 16a comarca més poblada de Catalunya on viu l'1,59% de la població de Catalunya.

Els municipis amb major població són Igualada, Masquefa, Piera, Vilanova del Camí i Santa Margarida de Montbui. Aquests 5 municipis engloben el 72,42% de població de la comarca. Actualment el creixement de població es concentra, sobretot, a l'Anoia Sud, bàsicament perquè Piera i Masquefa en els últims vint anys han quasi doblat la població.

La població de l'Anoia no ha parat de créixer des de l'any 2000. Ara bé, aquesta tendència s'atura a partir del 2013, per encetar una sèrie amb creixement negatiu. Després que el 2016 pràcticament no variés la població de la comarca, els cinc darrers anys s'ha invertit la tendència en positiu. Tot i això, hi ha municipis que ja presenten creixements negatius en la totalitat del període, com Castellfollit de Riubregós, Calonge de Segarra, Sant Pere Sallavinera, Bellprat o Montmaneu.

Durant l'any 2020 la població comarcal ha augmentat envers l'any anterior en 2.286 habitants, tenint en compte els diferents impactes de la crisi derivada per la pandèmia de la COVID-19, en especial, si la comarca ha estat receptora de nova població procedent de grans nuclis metropolitans.

	Població any 2000	Població any 2020	Variació
Alta Anoia			
Argençola	196	219	11,7%
Calaf	3016	3656	21,2%
Calonge de Segarra	196	188	-4,1%
Castellfollit de Riubregós	233	162	-30,5%
Copons	271	321	18,5%
Montmaneu	194	151	-22,2%
Prats de Rei	537	537	0,0%
Pujalt	178	210	18,0%
Rubí	120	239	99,2%
Sant Martí Sesgueioles	342	342	0,0%
Sant Pere Sallavinera	155	151	-2,6%
Veciana	154	175	13,6%
Total Alta Anoia	5592	6351	13,6%
Conca d'Òdena			
Castellolí	427	626	46,6%
Igualada	32516	40742	25,3%
Jorba	572	833	45,6%
Òdena	2681	3668	36,8%
La Pobra de Claramunt	1656	2185	31,9%
Santa Margarida de Montbui	9123	10225	12,1%
Vilanova del Camí	10203	12596	23,5%
Total Conca d'Òdena	57178	70875	24,0%
Anoia Sud			
Bellprat	95	64	-32,6%
Bruc El	1029	2110	105,1%
Cabrera d'Anoia	528	1482	180,7%
Capellades	4881	5342	9,4%
Carme	686	785	14,4%
Hostalets de Pierola	1239	2980	140,5%
La Llacuna	849	903	6,4%
Masquefa	4582	9402	105,2%
Orpí	147	151	2,7%
Piera	8540	16134	88,9%
Sant Martí de Tous	982	1228	25,1%
Santa Maria de Miralles	88	119	35,2%
La Torre de Claramunt	2371	3741	57,8%
Vallbona d'Anoia	1089	1357	24,6%
Total Anoia Sud	27106	45798	69,0%
TOTAL ANOIA	89876	123024	36,9%

Font IDESCAT: Elaboració pròpia

2. Entitats impulsores

L'objectiu del Pacte d'Acció Econòmica i Social de l'Anoia, en endavant Pacte, ha de ser enfortir el teixit productiu i arribar a consensos entre les administracions i organitzacions socials en àmbits com la millora de l'ocupació, la dinamització empresarial i industrial, i el creixement econòmic, sostenible i inclusiu.

Per establir les bases del consens s'han identificat els 15 actors clau que, com a impulsors del Pacte, són representatius dels sectors socials i econòmics de la comarca de l'Anoia.

Aquest procés de participació d'agents està alineat amb el Decret Llei 9/2020 de 24 de març, de participació institucional, el diàleg social i la concentració social de les organitzacions sindicals i empresarials de Catalunya.

Totes les entitats esmentades han donat suport explícit a l'inici dels treballs per tal d'establir un document d'adhesió que refermi la voluntat de crear un espai de concertació econòmica, social i territorial que impulsi una nova visió per la comarca adaptada a la nova realitat existent.

Administració pública

Consell Comarcal de l'Anoia
Ajuntaments

Sindicats

CCOO
UGT

Associacions empresarials

Unió Empresarial Anoia (UEA)
TIC Anoia
Associació dels Polígons dels Plans
Unió Pagesos de l'Anoia
Gremi d'Hostaleria i Turisme de l'Anoia
Igualada Comerç
Sectorial Turisme (UEA)

Tercer sector

Àuria Grup
Creu Roja
Càritas

Sector educatiu

Institut Milà i Fontanals
Campus Universitari Igualada-UdL

Sector cultural

Ateneu Igualadí

2.1. Altres entitats: Alta Anòia, Anòia Sud, Conca d'Òdena, Supracomarcal

També altres grups d'interès poden ser considerats agents en el desenvolupament econòmic i social de la comarca. Podem encabir aquests actors en tres grups que corresponen als tres territoris tradicionals de la comarca: Conca d'Òdena, Alta Anòia i Anòia Sud:

ANOIA		
Mancomunitat Conca d'Òdena		
Parc Motor Castellolí		
Consorti Sanitari de l'Anoia		
Fundació per a la Innovació Tèxtil, FITEX		
Sector Formatiu: Escola Oficial d'Idiomes; CEINA; Escola Municipal d'Art i Disseny La Gaspar		
Cambra de Comerç		
PIMEC Anoia		
FAGEPI		
Associació propietaris forestals		
Talent Femení		
Associació de Veïns de l'Anoia		
Jove Cambra		
Representant sector telecomunicacions: IGUANA		
Leather Cluster Barcelona		

Alta Anòia	Conca D'Òdena	Anòia Sud
Mancomunitat Alta Segarra	Fira d'Igualada	Centre de Comerciants de Piera
ADAA, Associació Desenvolupament Alta Anòia	CAIO (Consorti de Gestió de l'aeròdrom Igualada-Òdena)	Associació Emprenem Masquefa
Representant teixit empresarial Alta Anòia	Unió Establiments Montbui	Associació Productors d'Artesans de la Llacuna
	Col·lectiu Eixarcolant	Associació de Comerç i Serveis de Capellades
	Rec Stores / Amics del Rec / Associació La Maca Manel Caro	Representant Sector Paperer
	Consorti Sociosanitari d'Igualada	
	Hub Òdena	
	Centre d'Innovació Anoia-Vilanova del Camí	
	Associació d'Empreses del Polígon de Les Comes	

Identifiquem també **agents no comarcals** que influeixen en el desenvolupament econòmic i social de la comarca i que també poden fer-ho en un futur:

Consorci de la Zona Franca; Centres tecnològics EURECAT i LEITAT; Associació de Municipis Mobilitat i Transport Urbà – AMTU; Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central; Turisme Penedès; Centre de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Martorell – MOLÍ EMPRESA ; Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament; Associació Micropobles de Catalunya; delegació Catalunya Central d'ACCIO; Consorci de Desenvolupament de la Catalunya Central; entre altres i no es descarten altres actors que es puguin detectar en el procés de desenvolupament del Pacte.

3. Impacte de la COVID-19

La Conca d'Òdena, amb 70.000 habitants, va ser la primera zona tancada perimetralment a partir del 12 de març degut principalment a un brot del virus a l'Hospital d'Igualada; per tant, és una de les zones on les conseqüències per l'aturada econòmica i la crisi sanitària van avançar més ràpidament i en la qual també des de l'administració s'ha intentat fer un esforç especial de reactivació econòmica.

L'estudi de la Diputació de Barcelona *Impacte de la COVID-19 en el teixit empresarial de la demarcació de Barcelona* estima la caiguda de la facturació en el teixit empresarial de les empreses anoenques en un 10,7 % des de l'inici de la pandèmia.

3.213 empreses estaven actives a la comarca acabat el setembre de 2019. Acabat el setembre de 2020 el nombre d'empreses actives a la comarca era de 3.024 la qual cosa implica que la comarca n'ha perdut 189.

L'augment de la taxa d'atur, l'aparició dels Expedients Temporals d'Ocupació de força major, el tancament obligat de negocis i altres situacions derivades de la COVID-19 i altres efectes col·laterals en el mercat laboral i el teixit productiu, seran tractats en detall en cada capítol corresponent.

S'ha de tenir molt en compte l'impacte social de la crisi provocada per la pandèmia que s'ha traduït en la priorització de les mesures d'acció social per atendre els col·lectius i persones en situació de més vulnerabilitat per tots els agents comarcals, en especial el tercer sector, on Càritas, Creu Roja i altres iniciatives municipals encapçalen les mesures de primer nivell.

El Banc d'Aliments d'Igualada durant els mesos de pandèmia ha vist incrementar els demandants en 100 unitats familiars. Ha augmentat el perfil de dones i famílies que, a conseqüència de la pèrdua d'un lloc de treball precari, s'han quedat sense prestació d'atur i sense poder accedir a ajuts i altres ingressos. Altres bancs d'aliments municipals, com el de Vallbona d'Anoia, compten, també, amb la col·laboració d'entitats veïnals i sector del comerç i la restauració municipal per augmentar recursos.

3.1. Mesures d'impuls públic

El Consell Comarcal de l'Anoia, amb la missió d'agrupar les mesures, recomanacions i informació rellevant per a tots els col·lectius de ciutadans i empresaris, ha creat des de l'inici de la pandèmia un apartat al seu lloc web anomenat COVID-19. Alhora també ha fet difusió de les recomanacions establertes pels governs autonòmic i central en les fases de confinament i/o desescalada, així com de les diferents ajudes per a col·lectius vulnerables o amb activitat econòmica afectada.

Entre les mesures per fer front a la crisi sanitària derivada de la Covid-19 destaca el Pla de reactivació socioeconòmica en l'àmbit del treball i de l'ocupació impulsat pel SOC.

El Pla de Reactivació, que troba el seu origen en el si del Consell de Direcció del SOC, es va veure reforçat amb l'aprovació del Decret llei 16/2020 de 5 de maig, de mesures urgents

complementàries en matèria de transparència, ajuts de caràcter social, contractació i mobilitat per fer front a la Covid-19.

El Decret Legislatiu 16/2020 de 5 de maig inclou mesures per facilitar la planificació estratègica i la reactivació econòmica de les administracions locals a partir de l'anàlisi de les necessitats del territori i de la concertació social i territorial. En aplicació del seu article 5, que descriu actuacions subvencionables, s'ha dut a terme la contractació de 3 tècnics que s'han incorporat al Consell Comarcal per treballar per a la reconversió econòmica del territori després de l'actual situació excepcional provocada per la COVID-19

També el Consell Comarcal de l'Anoia ha gestionat la contractació de 14 persones a través de la convocatòria extraordinària del programa Treball i formació, que pretén pal·liar situacions derivades de la COVID-19 a través de projectes de millora de l'ocupabilitat de les persones treballadores, especialment aquelles que s'han quedat sense feina amb motiu de l'actual crisi i aquelles que tenen més dificultats d'accés al mercat laboral, per mitjà d'accions d'experiència laboral i accions de formació transversal. El projecte, que porta per nom Prevenció de la propagació de la COVID-19 a la comarca, dona feina durant 9 mesos a 14 persones: 5 amb perfil de vetlladors municipals i nou més amb perfil d'operaris de suport i auxiliars de neteja. Desenvoluparan la seva tasca en una dotzena de municipis anoïens: el Bruc, Cabrera d'Anoia, Calaf, Capellades, Carme, Castellolí, Òdena, la Pobla de Claramunt, Rubió, Sant Martí de Tous, Santa Margarida de Montbui i la Torre de Claramunt.

La transformació ha tingut també conseqüències en la prestació de serveis públics que han hagut de reconvertir en moltes ocasions l'atenció personal a atenció telemàtica o establir cita prèvia, accelerant també la digitalització dels seus serveis.

Igualment, la pandèmia ha comportat l'aparició de nous serveis, no només derivats de la difusió i tramitació de nous ajuts, com s'ha vist anteriorment, sinó també d'altres necessitats detectades, com, per exemple, el Departament de Joventut del Consell Comarcal de l'Anoia que ofereix un servei d'assessorament psicològic per a joves que es trobin en situació de vulnerabilitat psicològica a causa de la incertesa del moment.

Dins els Pressupostos Generals de l'Estat per a 2021 s'ha destinat una dotació pressupostària de 200.000 € per al Centre de Simulació de la Salut 4D Health d'Igualada, vinculat al Campus Universitari de Ciències de la Salut d'Igualada.

La Diputació de Barcelona, a novembre de 2020 i dins l'aprovació del seu marc pressupostari per a l'any 2021, ha elaborat un pla de xoc de 35,9 milions d'euros a disposició dels governs locals per ajudar els sectors més afectats per la crisi, com són els àmbits relacionats amb l'ocupació, el benestar comunitari, la cultura, l'educació i l'esport. En destaca una partida de 0,25 milions d'euros per al projecte de suport al comerç de la Conca d'Òdena.

Com a administració més propera al ciutadà, els ajuntaments han esdevingut el principal canal de difusió de les recomanacions, campanyes de conscienciació ciutadana i mesures decretades pels governs centrals i autonòmics, així com de les ajudes corresponents.

A més, s'han pres moltes mesures per garantir una resposta econòmica, social i sanitària, principalment adreçades a pal·liar els efectes més directes en matèria de fiscalitat, ajornar pagaments, exempcions i bonificacions, en especial a terrasses, modificació de preus públics, i campanyes per impulsar el comerç local.

No s'han de menystenir les iniciatives de solidaritat veïnal i l'enfortiment de xarxes a vegades impulsades des dels ajuntaments o altres entitats, a vegades autogestionades per la ciutadania de forma espontània.

Ajuntament d'Argençola	
- Modificació del calendari fiscal de l'IBI	
Ajuntament del Bruc	
- Creació d'un servei d'atenció ciutadana per WhatsApp	
Ajuntament de Cabrera d'Anoia	
- Modificació del calendari fiscal	
Ajuntament de Calaf	
- Mesures relatives al pagament de taxes, impostos i quotes de serveis municipals	
- No meritament de taxes Llar d'Infants i Escola de Música	
- Impulsor amb altres ajuntaments de l'Alta Anoia i del Consell Comarcal del projecte "El bon veïnatge, projecte d'apadrinament"	
- 55.000 € en els següents ajuts: Ajuts per a la realització d'activitats esportives ; Ajuts a comerços i autònoms ; Ajuts activitats culturals; Ajuts a estudiants sense recursos - tancat el període de sol·licitud	
- Ajuts per facilitar connexió wifi entre els alumnes dels centres educatius de Calaf	
- Subvenció dels EPI's a les empreses per fer front a la despesa que han tingut en la compra de material fungible per la COVID-19	
- Ajuts excepcionals per al teixit productiu, comercial i de serveis afectats per la pandèmia de la COVID-19	
Ajuntament de Calonge de Segarra	
- Modificació del calendari fiscal	
- Congelació d'impostos i taxes	
Ajuntament de Capellades	
- Devolució i suspensió de cobrament de les taxes exigibles per raó de serveis i activitats d'interès públic municipal durant la COVID-19	
Ajuntament de Castellolí	
- 50.000 € extres a ajudar els veïns que pateixen més fortament la crisi derivada del coronavirus de la COVID-19 dividits en els següents projectes:	
- incrementar fins a 5.000 € la partida per a ajudes socials a les famílies en situació de vulnerabilitat i per a l'abastiment del Banc d'Aliments	
- Línia d'ajuts de 10.000 € per destinar a persones incloses en expedients de regulació d'ocupació (ERTOs i EROs) que encara no hagin cobrat	
- Beques escolars per valor de 3.000 € als estudiants universitaris	
- Partida específica de 1.000 € per a ajudes per al transport escolar	

- 3.000 € Programa "Un mòbil a cada casa" que té com a objectiu garantir que tots els majors de 65 anys disposen d'un smartphone o tauleta per poder-se comunicar amb família i amics amb la conseqüent formació
- Línia de contractació de 10.000 € a autònoms locals que ofereixin serveis com manteniment de vies, infraestructures municipals, jardins, serveis informàtics o arts gràfiques per sostenir el teixit professional del municipi
- 10.000 € per ajudes als empresaris del sector de la restauració que hagin d'invertir en l'adequació dels espais per complir les noves normatives d'higiene i seguretat
- Els comerços locals que s'han vist obligats a tancar per la declaració de l'estat d'alarma tindran una bonificació d'una part de la taxa de residus
- Les entitats del municipi també podran accedir a ajudes per valor de 8.000 €
- Modificació del calendari fiscal
- Subvencions en l'àmbit del comerç per a activitats no obligades a tancar per l'estat d'alarma amb una reducció d'ingressos

Ajuntament dels Hostalets de Pierola

- Modificació del calendari fiscal
- 90.000 € destinats a persones que es trobin afectades per un expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO) o pel cessament no motivat per la finalització de contracte. L'ajuda anirà entre els 400 i els 600 € per persona segons el cas
- 190.000 € a persones físiques o jurídiques (autònoms-empreses) legalment constituïdes que portin a terme activitats afectades pel tancament d'establiments o que hagin sofert una reducció de la facturació durant l'estat d'alarma d'almenys un 65 %. L'import màxim de la subvenció, en aquest cas, serà de 1.500 €
- Elaboració d'una llista de voluntariat per si calen reforços en les accions de suport a persones que pateixen les restriccions a causa del període de confinament pel coronavirus de la COVID-19

Ajuntament d'Igualada

- Es va impulsar una moratòria en el pagament dels lloguers dels habitatges de PIMHA, s'ha donat suport telefònic en la tramitació dels ajuts al lloguer la Generalitat i s'ha donat cita prèvia per ajudar les persones que no disposessin dels recursos tècnics
- Distribució de targetes moneder per garantir l'alimentació dels infants amb beca menjador, i també per a famílies monoparentals; s'han impulsat nous projectes com RESPIR A DOMICILI o el punt d'assessorament energètic d'Igualada
- Gestió de 700 ajuts als comerços tancats per l'estat d'alarma, s'han impulsat subvencions per als sectors afectats per la crisi i s'han dut a terme campanyes contínues de suport al comerç i a la restauració
- Suspensió i ampliació dels terminis de pagament de tributs, s'han retornat taxes per serveis no prestats i s'han fet bonificacions específiques per sectors afectats pels efectes de la COVID-19
- Elaboració d'un pla de xoc per la cultura i s'han fet ajuts a entitats culturals de la ciutat
- S'ha repartit lots de material escolar bàsic i s'ha gestionat el repartiment de les connectivitats de targetes SIM a alumnes que no hi tenien accés

Ajuntament de Jorba

- 8.000 €: Es preveu una dotació màxima individual de 3.000 € per a autònoms i petites i mitjanes empreses del municipi afectades per les mesures establertes arran de la pandèmia de COVID-19

-Subvencions en l'àmbit del comerç, hosteleria i restauració	
Ajuntament de La Llacuna	
-Suport extraordinari, principalment a famílies amb infants a càrrec i a les persones que hagin perdut la feina des que va començar el confinament i que acreditin que no tenen ingressos, patrimoni o recursos suficients per fer front a les despeses de lloguer, alimentació, subministraments, ensenyament, transport o altres serveis bàsics -Fons destinat a ajudar els comerços, serveis, bars, restaurants, cases rurals i la resta del teixit comercial local que hagi hagut de tancar arran de la crisi de la COVID-19. Els beneficiaris d'aquests negocis, que tinguin vigent la llicència d'activitats i no siguin deutors tributaris, poden optar a un ajut màxim de 100 €. Les despeses subvencionables seran les fixes pròpies del negoci, com factures d'aigua, electricitat, lloguer o taxes, durant el període de confinament, amb un màxim de 3 mesos	
Ajuntament de Masquefa	
-Modificació del calendari fiscal -Facilitats perquè bars i restaurants puguin ampliar les seves terrasses -Preus públics per a les entrades i abonaments del Centre Esportiu (CEM) i a la piscina descoberta de l'Alzinar -Pacificació del trànsit a l'eix comercial i Campanya de comunicació per a promoure el consum de productes de proximitat i comerç local	
Ajuntament d'Òdena	
-Modificació de taxes i tributs -Modificació del calendari fiscal de l'IBI i de la taxa d'escombraries	
Ajuntament d'Orpí	
-Modificació del calendari fiscal	
Ajuntament de Piera	
-Modificació del calendari fiscal -175.000 €: Programa de subvencions per a la reactivació de l'activitat d'aquells negocis que van haver de tancar durant l'estat d'alarma o van veure reduïts els ingressos de forma considerable	
Ajuntament de Rubió	
-Ampliació del termini d'exposició pública de la matrícula de l'impost sobre activitats econòmiques	
Ajuntament de Sant Martí de Tous	
- Modificació del calendari fiscal d'impostos municipals de famílies, autònoms i empreses -Congelació a l'abril dels procediments de cobrament iniciats per la via executiva -Congelació impostos municipals exercici 2021 -Coordinació del servei de voluntaris per a l'abastiment als domicilis de les persones vulnerables i les famílies confinades -Suspensió temporal de la quota de la llar d'infants per servei no prestat mentre s'allargui l'estat d'alarma -En col·laboració amb l'escola de música de Tous reducció al 50 % d'una quota mensual -Augment de la partida de benestar social per fer front a les ajudes socials a famílies que puguin acreditar la reducció d'ingressos fruit d'una modificació de la seva relació laboral -Nou servei municipal de suport a la tramitació i centralització de totes les ajudes econòmiques de les diferents administracions destinades a famílies i empreses, en el marc de la crisi sanitària de la COVID-19 -Sales d'estudi de l'equipament cultural municipal Cal Frarés equipades amb ordinadors i connexió a Internet perquè els estudiants del municipi puguin dur a terme les tasques escolars	

- 6.000 € ajuts directes per als sectors de la restauració i l'estètica al municipi
- Suport als comerços afectats per la COVID-19 per tramitar els ajuts de la Generalitat
- 36.000€ repartits en: 10.000 € a donar resposta a les necessitats bàsiques de les famílies, 10.000 € a aplicar mesures sanitàries, de neteja i de prevenció de cara als serveis municipals i a la població. 16.000 € al foment del comerç local com a mesura'

Ajuntament de Sant Martí de Sesgueioles

- Repartir el pressupost destinat a la Festa Major d'Hivern (no realitzada) a tota la població empadronada, en vals de 12 € a bescanviar als restaurants del municipi, a través de menjar per emportar
- Campanya "Comprant a casa, hi guanyem tots!", que ha repartit un total de 26.000 € en vals descompte i targetes moneder a tota la població
- Contractació de 5 places de personal municipal mitjançant el Pla d'Ocupació Municipal COVID-19
- Congelació d'impostos i taxes
- No cobrament de taxa d'ocupació amb taules i cadires del bar

Ajuntament de Santa Margarita de Montbui

- Convocatòria amb 6.000 € per a ajudar les famílies del municipi en les despeses derivades de l'escolarització dels nens i nenes del municipi
- 10.000 € per a ajudar les famílies del municipi en el pagament de les activitats d'oci-casals d'estiu
- 12.000 € convocatòria d'ajudes a la pràctica esportiva -prevenció de l'exclusió en nens i adolescents-
- Línia de microcrèdits reintegrables dotada amb 100.000 € perquè les empreses i comerços de Montbui poguessin millorar la seva liquiditat
- Congelació de les ordenances fiscals 2021
- 600.000 € per paliar els efectes de la COVID -19
- Contractació de dues persones per raó de la COVID

Ajuntament de Santa Maria de Miralles

- Modificació del calendari fiscal

Ajuntament de la Torre de Claramunt

- Modificació del calendari fiscal

Ajuntament de la Vallbona d'Anoia

- Modificació del calendari fiscal
- Modificació de les ordenances fiscals del municipi per tal d'actualitzar-ne els preus però sobretot per regular les situacions de vulnerabilitat i per aconseguir que siguin més justes socialment i fiscalment més ecològiques
- Línia d'ajuts a la població per valor de 10.000 € per donar suport a les unitats familiars amb menys recursos i les que s'han vist afectades de forma directa per la situació d'emergència sanitària provocada per la COVID-19

Ajuntament de Vilanova del Camí

- Modificació del calendari fiscal
- Ajuda a comerços i serveis de 350 €
- Campanya de Nadal: 50 vals de 100 € per comprar als comerços adherits i 30 paquets regal d'una nit en un allotjament de la comarca. Campanya "Vilanova té premi" i campanya "Impulsem el comerç"- vídeos promocionals de diferents comerços

3.2. Empreses que han readaptat la producció per la COVID-19

La crisi actual ha obert nous escenaris en l'àmbit empresarial, tant en l'àmbit del sector industrial com en el comerç i serveis i en el comportament dels consumidors. També aquesta pandèmia ha afectat aspectes de la nostra vida diària. Ha accelerat aquelles tendències que ja havien estat identificades, generant noves dinàmiques i creant nous hàbits socials i de consum i obrint nous escenaris en sectors com la indústria, el comerç i els serveis que generen noves oportunitats i/o amenaces amb implicacions importants en els models de negoci tradicional.

Tot i la paràlisi empresarial i la desacceleració econòmica, hi ha organitzacions que, en part per la seva resiliència o per la seva especialització en productes necessaris, han sabut adaptar-se a la situació i reformular en molts casos el seu model de negoci creant nous productes i noves oportunitats.

Fins el desembre del 2020 han estat identificades a la comarca empreses i organitzacions resilients que han demostrat capacitat d'adaptació a les noves demandes i necessitats de la societat arran de la COVID-19:

BUFF	Mascaretes ajustables i transpirables ajustades al BUFF. Els filtres compleixen els estàndards de les mascaretes quirúrgiques
ÀURIA GRUP	Productes per a la higiene de mans amb solució hidroalcohòlica i la seva aplicació
DIUTEX	Aquestes empreses han treballat plegades sota la marca MASKPLUS en la fabricació de mascaretes
ALFIL.BE	
WATEROLOGIES	
BARCELONA TECHNICAL CONSULTANCY	
LEICESTER TRADE CENTER	
TEX51	Fabricació de mascaretes i bates sanitàries
MUNICH	
DYNEKE	
BIELO	
VINTSET	Mascaretes i bates sanitàries
ELEMENTS	
MÍRIAM PONSÀ	
TALLERS CARRIQUE	Barnilles metàl·liques per a les mascaretes i dispensadors de gel metàl·lics
INTAREX	Ha ajudat a empreses en el procés de digitalització
LIDERA COMUNICACIÓ	Ha treballat en diversos documentals sobre la pandèmia
CAN ALEMANY	Ha reconvertit les seves instal·lacions en espais per a poder-hi treballar
CYMATIC	Plató de TV virtual per a esdeveniments en línia

LA MARCA CREA	Productes de marxandatge de temàtica higiènica
HANDSHEALD MEDITERRANEAN	Escut de mans destinat a evitar el contagi i la propagació del coronavirus de la COVID-19 per contacte amb diferents objectes i mobiliari d'ús públic i quotidià, com poden ser els carros de la compra o les subjeccions de seguretat que hi ha habilitades als trens i autobusos www.escutdemans.cat
CAL SAGRERA	Sala polivalent reconvertida a <i>coworking</i> - La Llacuna
GRUPAIR	Fabricació de purificadors d'aire
WATEROLOGIES	Respiradors d'emergència, en col·laboració amb BAXI. L'empresa igualadina ha encapçalat la coordinació del projecte
COMERÇ IGUALADA	Campanya "A Igualada, per Nadal, fem pinya", introducció de les entregues a domicili i de la venda en línia
UNIÓ EMPRESARIAL DE L'ANOIA	Iniciativa "Resiliència i oportunitats davant la nova realitat, la transformació cap a una economia circular". Treball acompanyant 50 empreses. www.economiacircular.uea.cat
PAPERERIA CODORNIU	Amplia la seva oferta a empreses i inclou en el catàleg gel hidroalcohòlic, mascaretes, catifes desinfectants i altres productes de protecció
CEINA	Adaptació del contingut de temaris al context COVID-19. Exemple: Manipulació d'aliments i gestió d'al·lèrgens en el context COVID-19
TRILOGI	Solucions per a empreses que optin pel comerç digital
TEFISA	Teixits tècnics per a la fabricació de roba del sector sanitari
SEROM – GRUP CALAF	Empresa constructora i de manteniments del Grup Calaf que ha participat en la modificació i adaptació d'espais de centres hospitalaris per adequar-los a les necessitats per atenció i encabir els pacients COVID-19. Exemples: les intervencions a Vall d'Hebron, l'Hospital Clínic, l'Hospital Sant Pau de Barcelona i l'Hospital Can Ruti, a Badalona
SALTOKI	Solucions de prevenció sanitària: mascaretes, dosificadors automàtics, sensors i altres mesures de protecció
VITERMIK	Sistemes per automatitzar persianes i tendals i evitar contacte amb superfícies i interruptors
ATLANTIC DEVICES	Tecnologies per a l'ensenyament
CONSORCI SOCIOSANITARI D'IGUALADA	Adaptació de protocols a la nova situació i mesures de protecció al seu personal. Ús de les noves tecnologies per a la comunicació entre famílies i pacients
ANOIA RIDERS	Servei d'ecomissatgeria. Repartiment a domicili en bicicleta
MIPS	Teleassistència
BLAU, ENVASOS ALIMENTARIS	Envasos per a gel hidroalcohòlic, fabricació de guants i mascaretes i peücs per calçat
GERGONNE	Cinta adhesiva per aplicar sobre superfícies, com taules, manilles de portes i finestres amb eficàcia contra virus i bacteris - també eficàcia contra el coronavirus de la COVID-19 limitant-ne la propagació
EMINFOR	Serveis de desinfecció i neteja COVID-19
LEATHER QUÍMICA	Gel hidroalcohòlic
TEATRE AURORA	Programacions en línia
PLASNET	Articles d'un sol ús: mascaretes, guants, peücs de plàstic, bates...

CIMELSA	Ha participat en la construcció d'un nou hospital I-COVID COMPACT al Parc Sanitari Pere Virgili de Barcelona gestionat per Vall d'Hebron Barcelona Hospital Campus, conjuntament amb Calaf Constructora i SEROM. La seva participació ha estat duent a terme els serveis de la seva especialitat: la climatització i la instal·lació elèctrica amb mesures per a l'estalvi energètic. El projecte correspon a un hospital de 4 plantes amb una capacitat per a més de 100 llits UCI mitjançant la construcció industrialitzada modular i utilitzant una eina col·laborativa de planificació de projectes dins la metodologia Lean Construction
FERRETERIA RIERA	Ferreteria en línia
FUNDICIÓ DÚCTIL FÀBREGAS	Dispensador de gel hidroalcohòlic d'acer inoxidable amb pedal per evitar contacte amb les mans, per a la instal·lació en llocs públics
DIVERSOS	Molt del petit comerç s'ha adaptat amb la introducció de la venda en línia i per WhatsApp
DIVERSOS RESTAURACIÓ	Servei a domicili i comandes per WhatsApp
BEN NET	Empresa de Calaf en tasques de desinfecció de parcs i jardins
LILULA	Artesana que es dedicava a la venda de motxilles i bosses, des del març està fent mascaretes
REISER	Dispensador de gel hidroalcohòlic d'acer inoxidable amb pedal per evitar contacte amb les mans, per a la instal·lació en llocs públics
JM Advanced Solutions	Polseres Cleands amb dispensador de gel hidroalcohòlic

4. Situació ocupacional

Són part de la **població activa** les persones amb domicili segons padró a l'Anoia de setze anys o més en la data de referència inscrita en algun registre administratiu com a persones interessades a formar part de la mà d'obra dedicada a la producció de béns i serveis. Inclou les persones ocupades, en ERTO i en atur inscrites com a demandants d'ocupació.

Tenen **ocupació** aquelles persones en alta en el padró municipal d'algun municipi de la comarca

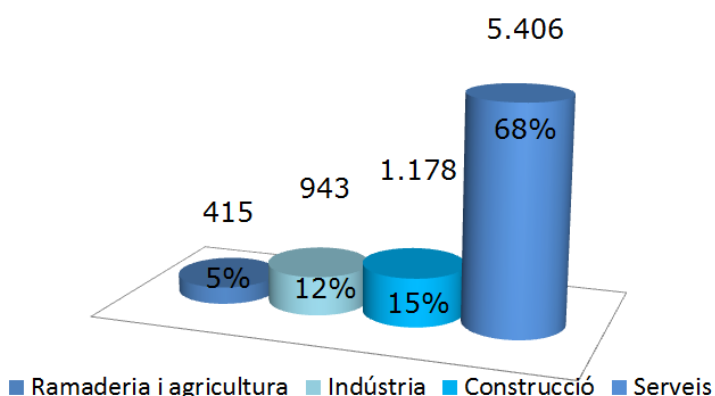
al moment de referència que bé tenen feina per compte d'altri remunerada o bé duen a terme una activitat econòmica independent i/o han treballat mínim una hora en el període de referència o, tot i no haver treballat, mantenen un vincle formal amb el lloc de treball i perceben una remuneració o tenen previst reincorporar-s'hi abans de tres mesos.

Els **llocs de treball** es corresponen amb les persones amb domicili segons padró a l'Anoia en la data de referència que estiguin afiliades a la Seguretat Social i amb contracte vigent en el cas de treballadors per compte d'altri i les persones inscrites en situació d'alta en el règim general de treballadors autònoms i que treballen en el període que es considera.

4.1. Autònoms

El mes de desembre de 2020 es comptabilitzaven 7.942 autònoms actius a l'Anoia amb un lleuger increment respecte del primer trimestre, en el qual el nombre d'autònoms va ser de 7.885. L'Anoia és una de les comarques amb més autònoms de Catalunya.

Tradicionalment han estat les dones la majoria dels autònoms a l'Anoia però en acabar l'any 2020 la major part dels autònoms eren homes. Aquest augment es pot explicar si tenim en compte que persones en atur, davant la impossibilitat de trobar feina per compte d'altri, opten per l'autoocupació.

El 68 % dels autònoms de l'Anoia tenen la seva activitat en el sector serveis. Segueix el sector de la construcció amb el 15 %, el sector industrial amb el 12 % i l'agricultura i ramaderia que agrupen el 5 % del treball autònom.

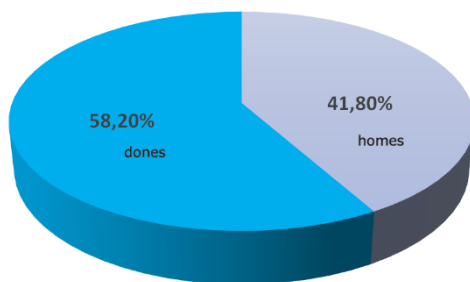
4.2. Atur

La taxa d'atur a la comarca de l'Anoia segons dades actualitzades de febrer 2021, és el 16,04 % de la població activa, una de les més altes de Catalunya.

TAXA ATUR COMARQUES	BAIX LLOBREGAT	BERGUEDÀ	BARCELONÉS	ALT PENEDES	BAGES	ANOIA
gener de 2021	12.77 %	13.01 %	13.04 %	13.18 %	14.40 %	15.79 %
febrer de 2021	12,89 %	13,06 %	13,19 %	13,22%	14,63 %	16,04 %

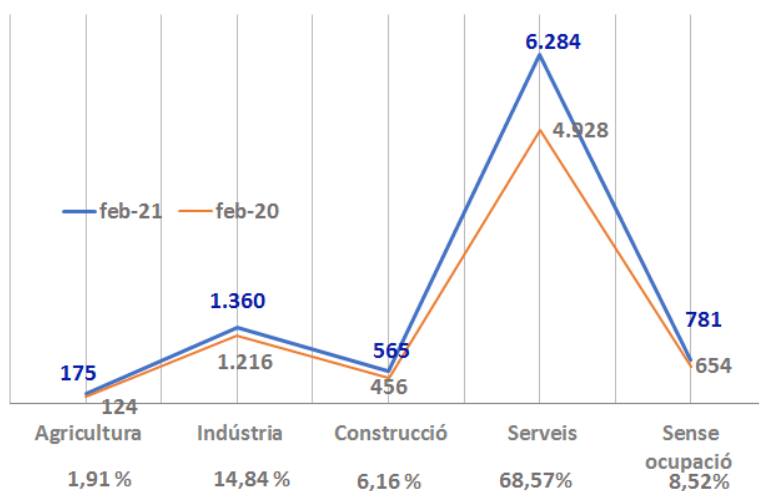
En dades absolutes l'Anoia acaba febrer de 2021 amb 9.165 persones en atur, una variació anual del 24,22 % envers els aturats del febrer de 2020, un increment en 1.787 persones.

PERSONES EN ATUR	7.508	7.378	8.934	8.995	9.165
	DESEMBRE 2019	FEBRER 2020	DESEMBRE 2020	GENER 2021	FEBRER 2021

Les dones són les més afectades per l'atur.

El 18,16 % dels aturats (1.664 joves) tenen entre 16 i 29 anys, en el tram entre 30 i 44 anys trobem el 30,90 % de les persones en atur a l'Anoia (2.832 persones) i el grup majoritari és el de les persones en atur majors de quaranta-cinc anys que en són el 50,64 % (4.669 persones).

Per grans sectors destaca la bossa d'atur en el sector serveis.

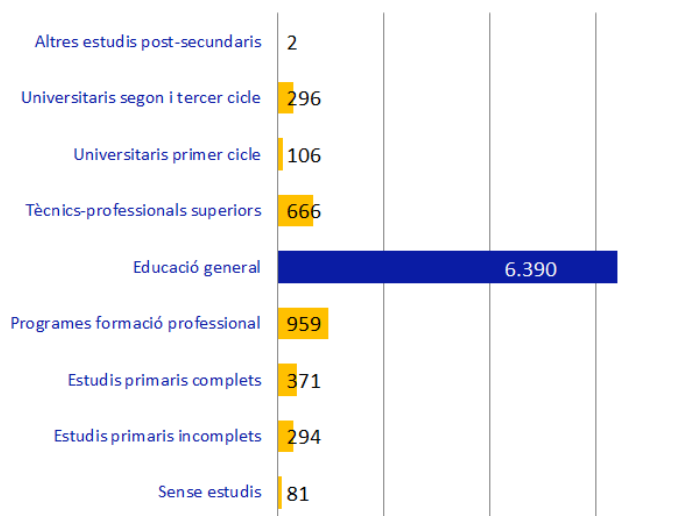
El 68,57 % del total d'aturats a l'Anoia correspon a treballadors del sector serveis. Dins d'aquest sector destaca l'impacte de l'atur en les activitats econòmiques de restauració, serveis personals i venedors i en les activitats administratives i

de serveis auxiliars.

Detall per activitats econòmiques:

Activitats econòmiques	Atur febrer 2020	Atur febrer 2021	Variació	% Variació
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	124	175	51	41,13 %
Indústries	1.151	1.292	141	12,29%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua, sanejament, gestió de residus i descontaminació	65	68	3	4,84 %
Construcció	456	565	109	23,90 %
Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	1.036	1.234	198	19,11 %
Transport i emmagatzematge	192	269	77	40,10 %
Hostaleria	592	778	186	31,42 %
Informació i comunicacions	72	92	20	27,78 %
Activitats financeres i d'assegurances	30	39	9	30,00 %
Activitats immobiliàries	30	35	5	16,67 %
Activitats professionals, científiques i tècniques	194	202	8	4,12 %
Activitats administratives i serveis auxiliars	1.578	2.135	557	35,30 %
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	444	530	86	19,37 %
Educació	106	134	28	26,42 %
Activitats sanitàries i de serveis socials	300	399	99	33,00 %
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	111	144	33	29,73 %
Altres serveis	157	190	33	21,02 %
Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic ...	86	101	15	17,44 %
Organismes extraterritorials	0	2	2	ND
Sense ocupació anterior	654	781	127	19,42 %
TOTAL	7.378	9.165	1.787	24,22 %

Per nivell d'estudis el 69,72 % dels aturats a l'Anoia (6.390) correspon a persones amb nivell d'estudis generals.

La manca d'especialització en els estudis coincideix amb una major dificultat per a la integració en el mercat laboral.

El 36,61% dels aturats en el mes de febrer (3.355 persones) han estat persones amb ocupacions elementals.

La cobertura de les prestacions per desocupació no arriba a totes les persones en atur. 4.279 persones van ser beneficiàries de prestacions per desocupació a l'Anoia en el mes de gener de 2021, amb una taxa de cobertura del 47,57 %.

*Distribució geogràfica de l'atur a l'Anoia el mes de febrer de 2021.

Anoia Sud		Conca d'Òdena		Alta Anoia	
Bellprat	2	Castellolí	19	Argençola	11
Capellades	346	Igualada	2.862	Veciana	4
Cabrera d'Anoia	145	Jorba	42	Calaf	253
Carme	59	Òdena	235	Calonge de Segarra	5
Hostalets de Pierola, Els	213	Pobla de Claramunt, La	134	Castellfollit de Riubregós	6
Llacuna, La	51	Sant Martí de Tous	42	Copons	9
Masquers	680	Bruc, El	89	Montmaneu	3
Orpí	8	Santa Margarida de Montbui	971	Prats de Rei, Els	16
Piera	1.343	Vilanova del Camí	1.184	Pujalt	3
Santa Maria de Miralles	6			Rubió	8
Torre de Claramunt, La	307			Sant Martí Sesgueioles	12
Vallbona d'Anoia	96			Sant Pere Sallavinera	1
	3.256		5.578		321

4.3. Expedients de regulació temporal d'ocupació

Una de les mesures per fer front a l'impacte de la COVID-19 en la situació ocupacional han estat els ERTO, expedients de regulació temporal d'ocupació. En una situació d'ERTO es produeix la suspensió de la relació laboral. Els treballadors en ERTO no estan inclosos en les xifres d'atur.

En el mes de desembre de 2020, segons dades de l'Idescat, 2.671 treballadors a l'Anoia (el 7,9 % dels afiliats a la Seguretat Social de la comarca) han estat perceptors de prestació per ERTO: aquesta dada situa els perceptors d'ERTO a la comarca en un 0,2 % per sobre de la mitjana catalana que va ser del 7,7 % dels afiliats a la Seguretat Social.

Segons dades facilitades per l'Observatori del Treball i Model Productiu de gener a octubre de 2020, a l'Anoia van generar-se 1.664 expedients amb 11.921 treballadors en algun moment en aquest període afectats per ERTO i amb la següent distribució dels treballadors per sectors:

Adm. pública, Defensa i organismes extraterritorials	0	Altres serveis	309
Activitats de les llars	1	Activitats professionals i tècniques	345
Subministraments d'energia elèctrica i gas	11	Activitats artístiques i d'entreteniment	377
Indústries extractives	14	Transport i emmagatzematge	427
Agricultura, ramaderia i pesca	40	Educació	455
Activitats financeres i d'assegurances	40	Activitats administratives i auxiliars	718
Aigua, sanejament i gestió de residus	55	Construcció	1.078
Informació i comunicacions	76	Hostaleria	1.269
Activitats immobiliàries	85	Comerç a l'engròs i al detall	1.798
Sense especificar	251	Indústries manufactureres	4.320
Activitats sanitàries i serveis socials	252		

Veiem que els treballadors més afectats en el període acumulat, de gener a octubre de 2020, van ser els de les indústries manufactureres (36 % dels treballadors afectats), construcció (9 %), comerç a l'engròs i al detall (15 %) i l'hostaleria (11 %).

El detall per nombre d'expedients generats i nombre de treballadors afectats en algun moment per ERTO a l'Anoia entre els mesos de març 2020 i gener 2021 és el següent:

Període	Expedients	Persones treballadores afectades
Març 2020	28	634
Abril 2020	1.462	8.639
Maig 2020	97	1.098
Juny 2020	27	698
Juliol 2020	15	440
Agost 2020	8	211
Setembre 2020	37	43
Octubre 2020	24	158
Novembre 2020	204	1.104
Desembre 2020	56	243
Gener 2021	35	280
Febrer 2021	61	474

*En el moment de tancament d'aquest informe es preveu que els ERTO es puguin perllongar fins la data màxima del 31 de maig de 2021.

5. Promoció econòmica i estratègies d'ocupació

En un context de crisi social i econòmica, i davant dels nous reptes que impliquen la recuperació econòmica actual, l'Anoia s'ha de plantejar un model de creixement sostenible i responsable basat en la cultura de la innovació i la digitalització, l'emprenedoria, la qualitat en la creació d'ocupació i la retenció del talent.

La promoció econòmica de la comarca és duta a terme en l'àmbit global des del Departament de Promoció Econòmica del Consell Comarcal de l'Anoia, que actua i/o complementa els serveis als ajuntaments de menor població, a través de diferents programes. Igualada, Vilanova del Camí, Masquefa, Piera, Santa Margarida de Montbui, la Pobla de Claramunt o Calaf, amb el Centre de Recursos per l'Ocupació, tenen el seu propi servei de promoció econòmica.

És destacable esmentar els principals centres impulsors en matèria de diversificació i foment de l'economia i l'afavoriment de l'ocupació a la comarca, a banda del mateix Consell Comarcal:

- Ajuntament d'Igualada, que des de la regidoria de dinamització econòmica gestiona les polítiques actives d'ocupació i el foment de l'emprenedoria des d'Ig-Nova Empresa, Ocupació i Tecnoespai com a viver d'empreses.
- Centre d'Innovació Anoia, promogut pel Departament de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Vilanova del Camí, amb serveis per a empreses, emprenedors, servei local d'ocupació, sales i espais de formació de lloguer, viver d'empreses i *coworking*. La secció d'Innovació i Recerca està arrendada al Centre Tecnològic LEITAT, amb l'objectiu de gestionar tecnologies per crear i transferir valor social, mediambiental, econòmic i industrial sostenible a través de la investigació i els processos tecnològics.
- El CTC (Centre Tecnològic Comunitari) de Masquefa, que acull el servei local d'ocupació i viver d'empreses per a emprenedors, empreses de nova creació, autònoms sense seu social i empreses que vulguin rebre assessorament tècnic o disposar d'espais.
- Unió Empresarial de l'Anoia, constituïda l'any 1982, és una associació empresarial, d'àmbit comarcal i de caràcter multisectorial que integra més de 2.500 associats directes i indirectes i acull els gremis, associacions i empreses que voluntàriament en volen formar part. Els objectius de la Unió Empresarial de l'Anoia són els de representar, defensar i promocionar els interessos econòmics, socials i professionals dels seus associats.
- Parcmotor Castellolí, centre d'innovació i suport a la indústria de l'automoció i a l'esport del motor.

Manca, però, una estratègia global de promoció econòmica comarcal, participada de tots els actors implicats i enfocada a una reconversió industrial i econòmica que doni resposta al context actual i amb capacitat de vertebrar en global a tota la comarca.

5.1. Estratègies d'ocupació

Com a punt fort a la comarca, cal destacar l'esforç en estratègies d'ocupació dutes a terme pels diferents actors públics, centrats sobretot a l'atenció de col·lectius vulnerables i amb dificultats d'inserció.

El programa Anoia Activa, a través del projecte Treball a les 7 comarques, subvencionat pel Servei d'Ocupació de Catalunya i que promou el desenvolupament local en les comarques amb més necessitat de reactivació econòmica a Catalunya, està coliderat pel Consell Comarcal de l'Anoia i l'Ajuntament d'Igualada, i té per objectiu dinamitzar el territori i reduir la crisi d'ocupació i millorar la competitivitat de les empreses, mitjançant la cooperació amb diverses entitats socioeconòmiques de la comarca, ajuntaments i teixit empresarial.

També des del Consell Comarcal es gestiona el projecte Nexes, promogut per l'Àmbit d'Estratègies per a l'Ocupació i subvencionat per la Diputació de Barcelona. Aquest és un dispositiu ocupacional específic per oferir recursos i generar noves sinergies entre serveis, agents, administracions, entitats, persones usuàries i empreses de la comarca. El projecte Nexes ofereix formació i pràctiques adreçades a totes les persones que cerquen feina o volen millorar l'ocupació actual.

La Mancomunitat Intermunicipal de la Conca d'Òdena (MICOD) ha completat a inicis de 2021 el programa Conca Industrial 4.0 per afavorir la inserció laboral del jovent dels municipis de la Conca al sector industrial. El programa, subvencionat per la Diputació de Barcelona, ha ofert als joves participants formació teòrica i pràctica en l'especialitat de polimantenidor industrial, un perfil molt demanat per les empreses de la Conca d'Òdena.

En resum, els serveis oferts l'any 2021, i que poden anar variant en funció de les necessitats detectades i les diferents línies marcades des de Diputació de Barcelona, Servei d'Ocupació de la Generalitat de Catalunya, SEPE (Ministeri de Treball i Economia Social), Fons Socials Europeus i altres organismes públics, des dels diferents serveis locals o comarcals d'ocupació són:

Servei d'Orientació Professional

- Servei d'orientació professional personalitzat
- Espais de recerca de feina
- Xarxa XALOC d'intermediació laboral
- Acreditació de competències professionals
- Oficina Tècnica Laboral Anoia (OTL) -persones amb un trastorn de salut mental

Programes d'Orientació Especialitzada

- Dispositius d'inserció sociolaboral de col·lectius amb dificultats especials – Anoia Activa
- Programa Atenea: per a dones amb perfils formatius i professionals alts
- Projecte Fènix: per a persones majors de 45 anys
- Programa complementari de foment de l'ocupació local i de suport a la integració social
- Contracte programa fitxa 40.1: Serveis laborals especialitzats d'orientació, acompanyament i suport a la inserció per a persones destinatàries de renda garantida de ciutadania
- Atenció especialitzada a joves: la Laboroteca (Consell Comarcal), la Kaserna (Ajuntament d'Igualada)

Programes amb Contractació Subvencionada

- Programa 30 Plus: per a persones a partir de 30 anys
- Fem Ocupació per a Joves: per a persones de 18 a 29 anys
- Enfeina't: per a persones en desocupació de llarga durada (vigent fins a mitjans 2021)
- Joves en Pràctiques: pràctiques en diferents entitats i administracions públiques
- Treball i Formació: subvencions destinades a dur a terme projectes de millora de l'ocupabilitat especialment les que tenen més dificultats d'accés al mercat de treball, per mitjà d'accions d'experiència laboral i accions de formació
 - Línia Joves Tutelats i Extutelats
 - Línia COVID-19: adreçat a persones treballadores que s'han quedat sense feina amb motiu de la crisi de la COVID-19 i per aquelles que tenen més dificultats d'accés al mercat laboral
- Línia DONA: adreçat a dones en situació d'atur

Servei de Formació Ocupacional

- Programa de Formació Ocupacional en Certificats de professionalitat
- Accions d'aprenentatge especialitzat d'Anoia Activa
- Projecte Nexes: píndoles formatives adreçades a la millora de competències transversals per al foment de l'ocupabilitat de les persones
- Projecte Singulars: dirigit a persones joves d'entre 16 i 29 anys, i centrat en les Tecnologies de la Informació i la Comunicació
- Formació Oberta en Àrees Prioritàries (FOAP)
- Xarxa Intermunicipal de Transició Escola-Treball de l'Anoia Sud (Masquefa, Piera, els Hostalets de Pierola, Capellades, la Pobla de Claramunt, la Torre de Claramunt, Vallbona d'Anoia i Cabrera d'Anoia)

Cal sumar-hi les diferents iniciatives emmarcades en el projecte Treball als barris, que pretén estimular la creació d'activitat econòmica i la generació d'ocupació i desenvolupar un entorn socioeconòmic que millori la qualitat de vida de les persones que resideixen en aquells barris i àrees urbanes que, per les seves característiques, requereixen una atenció especial. Durant l'any 2021 es beneficiaran del projecte els ajuntaments d'Igualada, Calaf, Piera, Santa Margarida de Montbui, Vilanova del Camí i Òdena.

Associacions empresarials, com la Unió Empresarial de l'Anoia, disposen també de borsa de treball de vacants per part de les seves empreses pròpies i col·laboren amb diferents programes públics com la setmana de l'ocupació Prepara't.

Un dels punts preocupants en matèria d'ocupació és la fuga de talent cap a altres zones geogràfiques, molt possiblement per la diferència de salaris o les oportunitats socials més enllà del context laboral. Especialment significatiu en l'àmbit de la tecnologia, TIC-Anoia té previst desenvolupar un pla de retenció del talent de la comarca en la matèria.

Així mateix, la comarca compta dins el projecte Anoia Activa amb servei de prospecció i intermediació orientat a les empreses, que intenta satisfer les necessitats de demanda de treballadors de les empreses amb el valor afegit d'acompanyar l'organització durant la identificació de les necessitats laborals, el procés de selecció i la posterior avaluació. Hi ha un cert recel per part de les empreses per utilitzar el servei de l'administració com a prestador de serveis laborals. Hi ha també un desequilibri entre l'oferta laboral existent i la demanda per part de les empreses, fet que fa que moltes vegades es quedin places per cobrir quan existeix una taxa important d'atur a la comarca.

El Pacte d'Acció Econòmica i Social de l'Anoia hauria de trobar els mecanismes per donar resposta a la important taxa d'atur, a la vegada que cobreixi les necessitats de les empreses. El repte només es pot aconseguir amb iniciatives de concertació territorial, amb una major implicació del sector empresarial en polítiques de foment de l'ocupació i generant interès en els sectors industrials capdavaners o en els nous focus de demanda d'ocupació, que originaran la transició ecològica i l'estratègia digital.

5.2. Emprenedoria i suport a les empreses

Per tal de fomentar i potenciar el teixit empresarial, l'emprenedoria i l'autoocupació, existeixen a la comarca diferents punts d'atenció als empresaris i empenedors, que ofereixen formació i assessorament ja esmentats anteriorment: Consell Comarcal, Ig-Nova, Centre d'Innovació Anoia, Centre Tecnològic Comunitari (CTC) de Masquefa i Centre de Recursos per a l'Ocupació (CRO) de Calaf, així com serveis locals d'ocupació.

No només institucions públiques, sinó també empresarials, com la Unió Empresarial de l'Anoia (UEA), Pimec Anoia, CEINA o la delegació Anoia de la Cambra de Comerç de Barcelona, ofereixen formació empresarial i suport empresarial a través de punts d'informació, tramitació de subvencions i programes d'internacionalització.

Precisament una de les apostes del programa Anoia Activa durant l'any 2021 serà el programa d'assistència tècnica per millorar la competitivitat de les empreses detectant àrees de millora i acompanyant en el procés de reconversió.

Des del departament també s'aposta pels seminaris i jornades d'impuls al teixit empresarial local, que es realitzen durant l'any.

Tot i que hi ha un treball important en el foment i creació d'autoocupació i l'emprenedoria, es detecta una manca de projectes en economia emergent d'impacte social i *start-ups*.

L'emprenedoria social fa referència a la creació d'empreses amb la finalitat de donar resposta a nous reptes socials i mediambientals, proposant solucions innovadores. Es tracta de promoure empreses generadores de nous productes i/o serveis, obrir nous mercats de futur i obtenir una millora col·lectiva. Un exemple podria ser l'aposta d'Anoia Riders com a empresa d'ecomissatgeria localitzada a la ciutat d'Igualada, que ofereix els nostres serveis de ciclogística, a comerços de proximitat, mercats municipals, cooperatives de consum i productes de Km 0, o Kunectors, Impact Partners, que treballen per fomentar, promocionar i educar en els Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 2015 i que és la base de l'Agenda 2030.

Dins del programa Creacció, que és l'acceleradora de la Catalunya Central del programa Startup Catalonia (Bages, Berguedà, Osona, Anoia (UE), es detecten 2 iniciatives comarcals: Cyle Energy, de solucions energètiques i Four Factors, de productes esportius.

És un bon indicador l'índex d'ocupació dels tres viviers d'empreses existents a l'Anoia, que acostumen a estar al 100 % de la seva capacitat. Generalment es tracta de projectes empresarials basats en la prestació de serveis professionals o iniciatives innovadores amb contingut tecnològic i mediambiental.

També es pot destacar el projecte Automotive StartUp Pre Accelerator Program: Connected Car Living Lab, liderat pel Consell Comarcal de l'Anoia per formar futurs emprenedors de *startups* en el sector del vehicle connectat.

La iniciativa Re Empresa, promoguda per la patronal CECOT i autoocupació, amb la col·laboració del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya i del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), funciona com a espai físic i virtual per tal de coordinar els serveis efectius de suport al cedent i al reemprenedor en processos de reempresa i gestionat a l'Anoia des del Servei de Promoció de l'Ajuntament d'Igualada. El 2019 s'havia intervingut en la transmissió de 27 empreses.

També des de l'Ajuntament d'Igualada, en col·laboració amb la Unió Empresarial de l'Anoia, han celebrat la segona edició d'Igualada Mentoring. Es tracta d'un procés d'acompanyament personalitzat a l'autònom i petit empresari a través d'un mentor professional expert, amb àmplia experiència i coneixements, que ajudarà l'autònom a posar el focus real sobre la gestió, organització i planificació del seu negoci.

Emmarcat dins la xarxa ACTE (Associació de Col·lectivitats Tèxtils Europees), amb 30 municipis europeus amb la missió de representar i defensar els interessos dels territoris on tenen presència els sectors tèxtil, confecció, pell, calçat i complements de moda, s'ha desenvolupat des de 2016 a 2020 el projecte Futurmod, orientat a donar suport a emprenedors i micropimes de nova creació en el sector de la moda, per facilitar la seva consolidació i creixement. De les 98 empreses presentades, només el 5,1 % eren de la comarca de l'Anoia.

Altres alternatives a la creació d'empreses pot ser la del foment del teixit cooperatiu. Segons dades de 2018, a l'Anoia hi havia 17 cooperatives i 13 societats laborals. D'entre les cooperatives, la majoria són cooperatives de treball associat (12), mentre que també existeixen cooperatives agràries (1), ensenyament (1), consum (1), segon grau (1) i mixta (1).

L'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central treballa a l'Anoia, amb algunes iniciatives conjuntes amb el Consell Comarcal, per fer del model cooperatiu una alternativa a tenir en compte ja sigui en la creació de nous projectes o reconversió dels ja existents. A més a més, l'any 2020 la Federació i el Consell Comarcal han impulsat el Segell Coopera 2020, que identifica professionals i gestories de l'Anoia que han completat una formació sobre economia social i cooperativa i que acredita que tenen coneixements i capacitat suficients per informar i assessorar cooperatives, tant per a la seva nova creació com per a la gestió i presentació de documentació fiscal o comptable.

Dins d'aquest camp, hem de destacar l'Àuria Grup com a conjunt empresarial d'economia social referent a la Catalunya Central amb un Centre Especial de Treball (CET), on treballen 408 persones, el 70 % de les quals són treballadors amb discapacitat intel·lectual, mentre que el conjunt del grup -que reuneix un altre centre especial a Esparreguera, la Fundació Privada Àuria i algunes UTEs- ocupa 800 persones i 1.400 col·laboradors.

Tot i que hi ha diferents empreses d'inserció, com Brins, Codec, Roba Amiga o Garbet amb projectes puntuals a l'Anoia, no n'hi ha cap que tingui seu a la comarca.

6. Formació i competències

A l'Anoia hi ha un percentatge superior de persones amb estudis secundaris envers la mitjana catalana i, en canvi, un percentatge menor de persones amb llicenciatura o doctorat. També hi ha una major presència de persones amb estudis de formació professional que no la mitjana catalana.

En els nivells inferiors de la formació, la comarca de l'Anoia segueix la tendència general a Catalunya motivada per la baixa natalitat amb disminució del nombre d'alumnes a educació infantil i primera etapa d'educació primària.

Pel que fa als ensenyaments secundaris, les dades facilitades per l'Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya), corresponents a l'any 2019, indiquen que la major part de la població de l'Anoia (35 %) disposa dels estudis d'ensenyament secundari obligatori (ESO), seguit pel grup d'estudis de formació professional / cicles formatius (15 %) i pels que disposen d'estudis primaris (14 %).

En el curs 2018-2019, dels 19 centres d'ensenyaments secundaris a l'Anoia, 11 (58 %) són de titularitat pública i la resta (42 %) de titularitat privada, amb un total de 8.876 alumnes en formació, dels quals un 52 % són nois i un 48 % són noies, segons dades del Servei d'Indicadors i Estadística del Departament d'Educació de la Generalitat.

El grup majoritari actual de joves s'han quedat amb els estudis d'ESO, aquest nivell educatiu equival amb el grup majoritari en les estadístiques d'atur; que és el d'ESTUDIS GENERALS.

En el període 2018-2019 hi havia 2.120 alumnes universitaris residents a l'Anoia, dels quals 2.070 van optar per formar-se a Barcelona, segons dades de mobilitat, amb una majoria de dones (1.195 dones, el 56 %, i 925 homes).

Pel que fa a les especialitats, els qui disposen d'estudis professionals o superiors opten majoritàriament per estudis en l'àmbit d'estudis tècnics, seguit dels estudis en dret i ciències socials. També destaquen els grups d'educació, salut i serveis socials.

Interessa conèixer, per les seves conseqüències en l'economia de la comarca, el nivell d'instrucció i competències de la població a partir dels 16 anys, així com les opcions d'ensenyament no reglat a l'Anoia que poden ser el camí per a la integració de persones que abandonen o no aconsegueixen els itineraris formatius reglats.

La convergència entre el nivell d'instrucció de la població de la comarca i les competències que demana el teixit productiu és el camí per acabar amb l'atur estructural i el nivell d'instrucció només es pot assolir amb la formació.

6.1. Oferta formativa reglada

La gestió dels ensenyaments reglats a la comarca de l'Anoia depèn dels Serveis Territorials de la Catalunya Central, amb el Bages, el Berguedà, el Moianès, Osona i el Solsonès.

L'oferta educativa d'ensenyament reglat a la comarca de l'Anoia inclou els següents nivells: educació infantil de segon cicle (de 3 a 6 anys), educació primària, educació secundària obligatòria (ESO), batxillerat, famílies de formació professional de grau mitjà i superior, ensenyaments en règim especial professionalitzadors d'arts plàstiques i disseny, ensenyaments en règim especial de música, ensenyaments en règim especial d'idiomes i també ensenyaments universitaris.

Educació secundària obligatòria a l'Anoia. Curs 2019-2020

Aquesta és una etapa formativa obligatòria i generalista dividida en quatre cursos i adreçada a alumnes d'entre 12 i 16 anys que s'imparteix a 19 centres de la comarca de manera ordinària presencial: 11 centres públics, 4.125 places públiques (69 %) i 8 centres de titularitat privada amb concert, 1.836 places privades concertades (31 %).

Per distribució territorial hi ha 8 centres d'ESO a Igualada, 3 centres a Piera, 2 a Capellades i 1 centre a Calaf, els Hostalets de Pierola, Jorba, Masquefa, Òdena i Santa Margarida de Montbui.

Dels 5.961 alumnes a l'ESO del curs 2019/2020, 2.903 són dones (49 %) i 3.058, homes (51 %); el 92 % amb origen a l'Estat Espanyol i la resta (8 %) de diferents procedències, majoritàriament del Magreb.

Les dades indiquen que un gran nombre de joves a l'Anoia, un cop acabada l'ESO, abandonen la seva formació amb una difícil integració al mercat laboral.

Batxillerat

El batxillerat és també una formació generalista, dins l'itinerari de la formació reglada, al qual poden optar els alumnes que hagin superat l'ESO. Els alumnes normalment tenen entre 16 i 18 anys i la durada és de 2 cursos. El batxillerat possibilita la preparació per a les proves d'accés a estudis universitaris i també pot ser un camí per accedir a cicles formatius professionals de grau superior.

13 centres ofereixen estudis de batxillerat a l'Anoia en aquest curs 2020-2021. La major part de l'oferta d'aquest nivell es concentra a Igualada (6 centres) i la resta es distribueix en: 1 centre a Santa Margarida de Montbui, 1 a Vilanova del Camí, 1 a Masquefa, 1 a Capellades, 1 a Calaf, 1 a Jorba i 1 a Piera.

Els alumnes podran escollir entre diferents itineraris de batxillerat (científic / humanístic / artístic / social) i a la comarca tenen també l'opció dels anomenats batxillerats especials: 2 centres de la comarca ofereixen el batxillerat artístic (Institut Joan Mercader i Escola Pia, ambdós a Igualada, un de titularitat pública i un de privat).

A l'Anoia no hi ha oferta de batxillerat nocturn.

Segons dades publicades en data 12 de març de 2020 pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, el total d'alumnes matriculats en el nivell batxillerat a la comarca de l'Anoia era de 1.652 (1.340 alumnes en places públiques, el 81 %, i 312 alumnes en places privades), dels quals 932 són dones (56 %) i 720 són homes. Un 94 % del total dels alumnes són d'origen autòcton i 67 alumnes (4 %) tenen alguna necessitat específica de suport educatiu.

Formació professional

La formació professional reglada correspon a estudis orientats a la formació en competències per a la vida laboral i coneixements específics segons la família professional en la qual podem encabir la formació. La formació professional reglada s'estructura en cicles de grau mitjà i grau superior amb una durada cada cicle de 2 anys corresponents a 2 cursos per cicle. Poden accedir a CFGM –cicles professionals de grau mitjà– els alumnes un cop acabada l'ESO i altres alumnes que optin per aquesta formació des de graus superiors i batxillerat. També tenen aquest camí les persones que, sense acreditar l'ESO, siguin majors de 17 anys i superin una prova d'accés.

Segons dades publicades pel Servei d'Estadístiques del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, en data 16 de novembre de 2020, el nombre d'alumnes graduats a l'Anoia en CFGS –cicles formatius de grau superior– és de 252 graduats (56 en oferta privada, el 22 % de les places de CFGS a la comarca) i 270 alumnes en CFGM (50 places en oferta privada, el 18 % de les places de CFGM a la comarca). Pel que fa a la distribució per sexes en el global de la formació professional, 284 alumnes són homes i 238, dones (46 %). Tenen origen estranger el 3 % dels alumnes dels CFGM i el 7 % dels alumnes dels CFGS.

L'Anoia té un centre referent en la formació professional catalana: l'Institut Milà i Fontanals a Igualada (tercer centre més important a Catalunya) i només dues titulacions de CFGM es poden seguir a l'Institut Guinovarda a Piera. Hi ha, per tant, una manca de formació professional a l'Anoia Sud que fa que molts joves d'aquesta zona optin per formar-se a ciutats properes del Baix Llobregat amb un desarrelament envers la comarca i pèrdua de talent. Tampoc no hi ha formació professional a l'Alta Anoia.

Si lliguem aquest fet a la dificultat de desplaçament per la manca en transport públic a l'abast dels joves, podem entendre el motiu de l'abandonament dels estudis de molts joves un cop acabada l'ESO.

L'Institut Milà i Fontanals ofereix formació dual sense sobrecost en el preu públic de matrícula: 3 graus de nivell mitjà i 2 graus de nivell superior. Aquest tipus de formació permet el contacte de

l'alumne amb l'entorn laboral al llarg de la seva formació. Apropa formació i empreses, la qual cosa permet la circulació d'informació entre ambdós agents.

El cas de l'Institut Milà i Fontanals és un cas d'èxit amb un grau d'inserció dels seus alumnes en el mercat laboral que supera en deu punts la mitjana catalana, segons dades publicades en aquest 2020. Si tenim en compte que els nivells d'inserció laboral a Catalunya dels titulats de formació professional són d'un 73,83 % en grau superior i d'un 57,90 % en grau mitjà, podem estar satisfets a l'Anoia amb aquest centre de referència que, en aquest curs 2020, està formant més de 1.400 alumnes. Els alumnes assoleixen integració en el mercat laboral i poden fer-ho en oficis relacionats amb la seva titulació. L'Institut Milà i Fontanals té convenis amb empreses de la comarca de la majoria dels sectors, que permeten tenir cada curs més de 500 alumnes en conveni de pràctiques, segons declaracions de la direcció del centre a la premsa comarcal el mes de març de 2020.

També segons la direcció del centre, les demandes que els fa el teixit productiu de la comarca són: tècnics d'instal·lació i manteniment industrial, tècnics en electricitat-electrònica, tècnics informàtics, tècnics en automoció i tècnics de laboratori. Totes elles són especialitats formatives que es poden cursar al centre alhora que altres especialitats com: administració, comerç i gestió; la branca de salut i atenció sociosanitària, i la fabricació i ennobliment de productes tèxtils, perfil gèneres de punt.

S'observa que a l'Anoia no hi ha una oferta en formació professional orientada a la gestió intel·ligent de l'emmagatzematge i la logística, que podria ser una bona opció per a una indústria amb molt de potencial aprofitant la privilegiada localització de la comarca i que trobaria continuïtat en el Grau en Enginyeria en Organització Industrial i Logística que ja ofereix el campus UdL d'Igualada.

També s'observa que seria bo de manera transversal, sobretot en cicles formatius de formació professional, millorar el coneixement en llengües estrangeres.

Ensenyaments professionalitzadors en arts plàstiques i disseny

L'oferta en aquest tipus d'ensenyaments a la comarca es concentra a Igualada a l'Escola Municipal d'Art i Disseny La Gaspar. Aquesta escola imparteix estudis oficials dels cicles formatius de grau mitjà (Assistència al producte gràfic imprès i Artesania de complements de cuir) i del cicle formatiu de grau superior (Gràfica publicitària) i una extensa oferta per a totes les edats en la programació d'Escola Oberta.

La Gaspar és un centre integrat de manera activa en l'entorn cultural i industrial de la comarca que ha establert una relació de complicitat amb l'empresariat comarcal, la qual cosa facilita als seus alumnes el trànsit de l'estudi al treball.

L'escola potencia la perspectiva del disseny com a element d'innovació integrat amb el procés de producció amb tres sectors tradicionals de la comarca, com són el tèxtil, el cuir i les arts gràfiques.

Ofereix als alumnes una formació amb una vessant molt pràctica i estructurada en projectes, i també el domini de les eines digitals.

Estudis universitaris

A l'Anoia és possible fer-hi estudis universitaris en el Campus Igualada-UdL. Aquest campus destaca per una aposta per l'increment del nombre de titulacions i per convertir-se en un vincle entre innovació i indústria, contribuint a fixar talent i una població jove i preparada al territori.

En aquest curs 2020-2021 s'estan formant 472 alumnes universitaris al campus Igualada-UdL, dels quals 171 són alumnes de nova incorporació en aquest curs 2020-2021.

L'oferta del campus inclou 2 mestratges: mestratge universitari en Enginyeria del Cuir i mestratge en Simulació de Pràctiques Mèdiques. Tot i que inicialment estaven programats per al curs 2020-2021, no s'han pogut dur a terme i s'estan repensant pel que fa a format i contingut.

Té especial rellevància el Campus Salut UdL, que ha rebut el suport de la Generalitat per construir el nou edifici d'estudis en Ciències de la Salut. Un edifici que acollirà el grau en Infermeria i el doble grau en Fisioteràpia i Nutrició Humana i Dietètica.

S'haurà d'acompanyar aquesta infraestructura amb una millora de l'accessibilitat al Campus UdL ja que Igualada, que tradicionalment té bona connectivitat amb Barcelona, no està ben connectada per transport públic amb zones properes que podrien aportar estudiants al Campus com el Garraf, el Bages i l'Alt Penedès.

Altres graus del Campus UdL d'Igualada són: grau en Tècniques d'Interacció Digital i de Computació, amb programa de formació dual, que té un altíssim grau d'inserció dels estudiants en les empreses on han fet les pràctiques, atansant la transformació digital a les empreses de l'Anoia. També el grau ADE, que és de nova creació en aquest curs 2020-2021, s'ha incorporat al Campus UdL davant la demanda d'aquesta titulació. I el grau d'Enginyeria Química, que ha estat el grau tradicional a Igualada molt vinculat a la química en la indústria del cuir i paperera i que fins l'any 2018 va estar impartit per la UPC. Completa l'oferta el grau en Enginyeria, Organització Industrial i Logística que és l'únic grau públic a tot el territori espanyol vinculat a aquest sector d'activitat.

6.2. Altres ensenyaments

Altres ensenyaments reglats que es poden fer a l'Anoia són:

***Ensenyaments esportius** que estan integrats dins l'oferta de formació professional de l'Anoia, en concret a l'Institut Milà i Fontanals i a l'Acadèmia Igualada.

***Idiomes:** correspon a una oferta reduïda pel que fa a nombre de places públiques que es concentra en un únic centre a Igualada: l'EOI, Escola Oficial d'Idiomes. Hi poden accedir alumnes a partir de 3r d'ESO i l'oferta inclou l'ensenyament de la llengua anglesa i de l'alemany.

L'oferta pública d'ensenyament d'idiomes es complementa amb una àmplia oferta privada que ofereixen escoles i acadèmies en tota la comarca, on els alumnes poden rebre preparació per accedir a les proves oficials.

***Ensenyaments musicals** que s'imparteixen en el Conservatori de Música de Grau Professional Mestre Joan Just i Bertran, a Igualada. Un dels 28 conservatoris que trobem a tot Catalunya i que es nodreix d'alumnes interessats per la música, que han superat una prova d'accés que poden preparar amb una formació prèvia a les nombroses escoles de música que hi ha repartides per la comarca.

*Una altra opció per l'educació reglada a l'Anoia són els **estudis per via telemàtica** a l'IOC, l'Institut Obert de Catalunya, on és possible fer els estudis d'educació secundària obligatòria i que també té oferta en formació professional. I en el camp universitari, l'opció telemàtica és variada. Destaca l'opció de fer estudis universitaris a la UOC, Universitat Oberta de Catalunya.

6.3. Complementos a l'ensenyament reglat

Els complementos a l'ensenyament reglat poden ser el camí per acabar la situació d'atur estructural de parts de la població de difícil inserció: joves a partir de 16 anys que no han assolit l'ESO, adults en atur i persones amb estudis generals sense professionalització.

La població de l'Anoia té al seu abast:

- Unitat d'Escolarització Compartida Balma, a Vilanova del Camí, on alumnes estudiants d'ESO menors de 16 anys i amb necessitats educatives específiques poden estudiar una ESO adaptada, gaudint d'una atenció educativa individualitzada i adaptada a les seves necessitats, i treballant les competències i continguts curriculars de forma més pràctica i sempre en grups molt més reduïts.
- Acadèmia Igualada. Centre privat que ofereix estudis d'ESO adaptats per a persones adultes.
- Proves GESO (graduat en educació secundària obligatòria), convocades pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, són una opció per a persones majors de 18 que vulguin demostrar que han assolit els objectius i les competències bàsiques del currículum dels ensenyaments d'educació secundària. Es poden fer a l'Anoia a l'Escola Acadèmia Apiària - Piera, i al Centre de Formació d'Adults de l'Anoia - Igualada (centre de suport de l'Institut Obert de Catalunya).
- Les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà, que es poden fer a l'Institut Milà i Fontanals i a La Gaspar. Són proves adreçades a persones de 17 anys o més i que no tinguin el certificat de l'ESO.

És possible l'acreditació de competències professionals adquirides en el lloc de treball per obtenir el títol acadèmic equivalent en els serveis de reconeixement acadèmic a La Gaspar i a l'Institut Milà i Fontanals.

- Els PFI (programes de formació i inserció), adreçats a joves entre 16 i 21 anys que no hagin assolit l'ESO. Es poden fer a l'Escola Pia (3 titulacions), l'Institut de Montbui i l'Institut Milà i Fontanals, que reparteix la seva oferta entre el seu centre d'Igualada i Piera. Els PFI tenen una durada d'un any. Els alumnes, en acabar la formació, obtenen un certificat de professionalitat nivell 1 que els permetrà tornar a la formació reglada i accedir a un CFGM si han obtingut una nota mitjana de 8.
- Els IFE (itineraris formatius específics). A la comarca, l'Institut Milà i Fontanals ofereix l'itinerari formatiu específic d'Auxiliar de Vendes i Atenció al Públic per a joves amb necessitats educatives especials associades a discapacitat intel·lectual lleu o moderada de mínim 16 anys d'edat i màxim 20, dins l'any natural d'inici de l'itinerari, que preferentment no hagin obtingut el títol d'ESO. També s'adreça excepcionalment a joves d'entre 16 i 20 anys amb necessitats educatives especials que tinguin el graduat en educació secundària obligatòria però no els sigui possible l'accés als ensenyaments de formació professional ordinaris.

També hi ha centres i entitats a la comarca amb una àmplia oferta en formació contínua per a treballadors en actiu i centres on és possible l'obtenció de certificacions i acreditacions imprescindibles per poder desenvolupar certes activitats laborals, o bé on es realitza la preparació de les proves i exàmens oficials per obtenir-les. Parlem del carnet de manipulador d'aliments, curs d'operador de carretons elevadors, i molts altres cursos en matèria de prevenció de riscos laborals; també del certificat d'aptitud professional (CAP), necessari per als transportistes de passatgers i mercaderies per carretera, el carnet d'instal·lador, que cal per a la legalització d'instal·lacions elèctriques, i tants d'altres.

Les dades confirmen que els països europeus amb més cohesió social, major nivell de renda i menys atur són els països amb major participació dels adults de 25 a 64 anys en programes de formació permanent.

A Suècia l'any 2019 van rebre formació continua un 42,9 % de les dones en edats entre els 25 i 64 anys i un 26,1 % dels homes adults entre 25 i 64 anys; a Finlàndia, un 33,3 % de les dones i un 24,8 % dels homes, i a Dinamarca, un 30,0 % de les dones i el 20,7 % dels homes d'aquestes edats. Parlem d'economies amb treballadors que no deixen de formar-se, més productives i més preparades per a reptes com la transformació digital i la indústria 4.0, en les quals seria bo emmirallar-nos.

Manca una oferta estable en certificats de professionalitat per a joves que, un cop acabada l'ESO, no han seguit el seu itinerari formatiu.

Els serveis de joventut municipals i del Consell Comarcal són un dels punts principals d'assessoria acadèmica per als joves.

7. Teixit productiu

A l'Anoia, tres dels 33 municipis de la comarca concentren dues terceres parts de la facturació total del teixit empresarial; aquests són: Igualada, la Pobla de Claramunt i Santa Maria de Miralles, on té ubicada la seu el grup Petromiralles (hòlding empresarial dedicat al sector petroler). A més, 7 de les 10 empreses amb major volum de facturació de la comarca estan ubicades a la Conca d'Òdena. A finals de 2020 hi ha 3.024 empreses

Nom empresa	Població	Facturació
1 Petromiralles	Santa Maria de Miralles	855,7
2 Aldi	Masquefa	361
3 Snop Estampacion	La Pobla de Claramunt	189,9
4 Union papelera	La Pobla de Claramunt	114,7
5 Novares Iberica	La Pobla de Claramunt	88
6 Constructora Calaf	Calaf	57,3
7 Casas i Fills	Òdena	55,6
8 Funosa	Òdena	52
9 Curtidos Badia	Igualada	51,6
10 Grafopack	Òdena	50,7

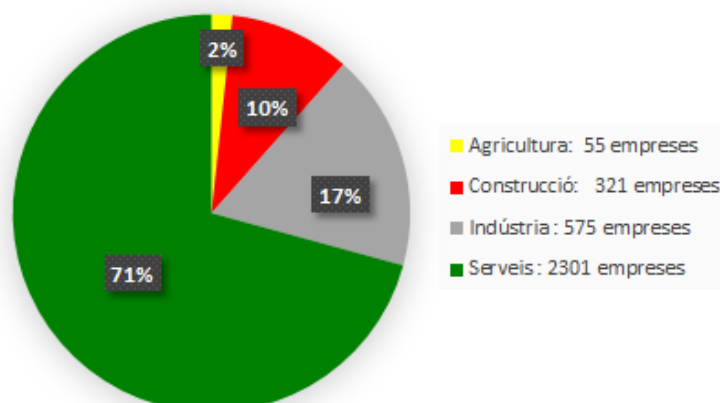
* Facturació en milions d'euros

Si les analitzem en funció de la grandària, l'any 2019 les empreses de l'Anoia eren bàsicament empreses de fins a 10 treballadors, en total 2.749 empreses; d'11 a 50 treballadors, hi havia 433 empreses; de 51 a 250 treballadors, n'hi havia 62, i de més de 250 treballadors, 8 empreses.

Si ho comparem amb l'estructura catalana, veiem com a l'Anoia hi ha un major pes d'empreses industrials (17 %) i també, lleugerament, d'agrícoles (2 %). Per contra, el predomini de les empreses del sector serveis és més gran a Catalunya, on suposa un 80 %, que no pas a l'Anoia, que és d'un 70 %.

Si ens fixem en l'evolució d'empreses a l'Anoia en la darrera dècada, veurem com inicialment es produeix una davallada continuada, que va suposar una pèrdua de 400 empreses. El punt més baix de tot el període fou l'any 2013, en què les empreses se situaren gairebé al llindar de les 3.000, i a partir d'aquest any es va experimentar una certa recuperació, que va quedar estroncada els dos darrers anys. Així, el 2019 hi torna a haver un lleuger creixement d'empreses, que compensa la caiguda de l'any anterior.

EMPRESSES DE L'ANOIA L'ANY 2019

7.1. Transició ecològica

La transició ecològica és una de les apostes de futur per part dels governs per tal d'incentivar la recuperació econòmica i crear un nou model productiu sense perdre competitivitat econòmica i generant nous llocs de treball vinculats a l'anomenada ocupació verda.

Agricultura

La comarca de l'Anoia té 86.631 hectàrees distribuïdes de la manera següent:

Més de la meitat de terreny de la comarca és ocupat per bosc concentrat majoritàriament a l'Anoia Sud.

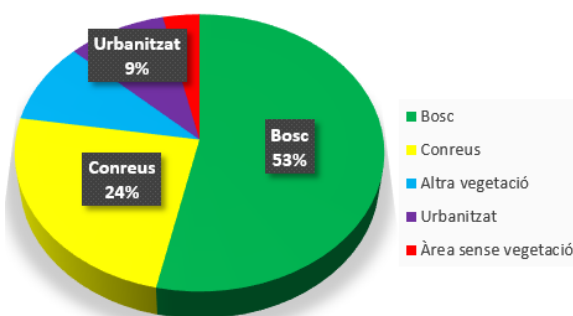
L'Anoia és la 10a comarca catalana amb més hectàrees conreades (28.400); així i tot, el sector primari només aporta 1,2 % del PIB de l'economia comarcal.

Bàsicament a les hectàrees de conreu de la comarca s'hi conrea majoritàriament cereal (84 %) i vinya (12 %), concentrada pràcticament als municipis limítrofs amb la comarca de l'Alt Penedès i la Conca de Barberà.

El sector vinícola està estès en 2.190 hectàrees repartides en 18 cellers. Alguns d'ells són de gran qualitat. Per posar un exemple el millor vi negre de la DO Penedès del 2018 el va produir el celler Mas dels Clavers situat al municipi de Cabrera d'Anoia. Alguns cellers (com el celler Bohigas, situat a Òdena) exporten el 80 % de la seva producció, sobretot al mercat nord-americà, i en els darrers anys han nascut cellers ecològics o alguns altres s'hi han reconvergit com Pla de Morei o Can Feixes.

Finalment cal dir que dins la comarca hi ha tres denominacions d'origen: DO Penedès, DO Cava i DO Catalunya.

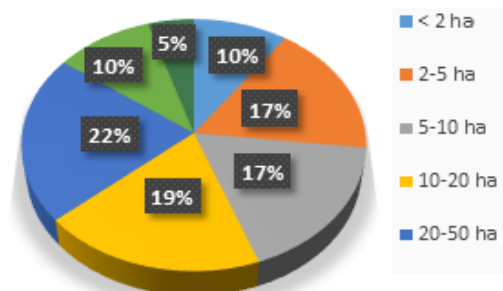
Tipus de terreny de l'Anoia

La grandària de les explotacions de la comarca està molt repartida. Hi ha força igualtat en la mida de les explotacions ramaderes, però les que més hi predominen són les explotacions d'entre 2-10 hectàrees, ja que sumen 1/3 part del total.

La ramaderia tampoc és un dels punts més forts de la comarca perquè l'Anoia només té l'1,8 % dels caps de bestiar de Catalunya. La ramaderia predominant de l'Anoia és la d'aviram i la porcina, concentrada sobretot a l'Alta Anoia.

Grandària de les explotacions de l'Anoia

Un altre sector que s'ha incrementat en els darrers anys (com a tot el país) és l'àmbit de la cervesa artesanal. A l'Anoia podem trobar 7 elaboradors (la meitat creats en els darrers tres anys) als municipis d'Igualada, Vilanova del Camí, Vallbona d'Anoia, el Bruc, Santa Margarida de Montbui i Montmaneu.

Un altre col·lectiu de recent creació, però que ha agafat molta importància, és el col·lectiu Eixarcolant, que treballa per recuperar i popularitzar els usos que tenien les plantes silvestres i varietats agrícoles tradicionals, adaptant-ho a la realitat del segle XXI.

El col·lectiu Eixarcolant ha estat l'impulsor del projecte del Parc Agrari de la Conca d'Òdena, un projecte que inclou 15 municipis de l'Anoia i que té com a objectius principals:

- Afavorir el desenvolupament d'un model agroalimentari basat en la qualitat i la proximitat.
- Aconseguir que aquest model sigui adaptat al canvi climàtic i poc dependent del mercat global.
- Fomentar el desenvolupament d'activitats econòmiques dinamitzadores associades a l'activitat agrícola i al territori.
- Oferir a la població una alimentació equilibrada i de qualitat basada en productes locals.
- Esdevenir un motor econòmic mitjançant la generació d'ocupació de qualitat entorn el sector agroalimentari i les activitats associades.

Des del col·lectiu Eixarcolant i des del Parc Agrari presenten idees innovadores per tal de diversificar i especialitzar els cultius de la zona. Algunes d'aquestes idees són:

- Cultiu de llúpul: actualment la majoria del llúpul que s'utilitza per a la cervesa artesana ve d'Alemanya, bàsicament perquè és una planta molt escassa al nostre país. Per les condicions climàtiques que té la Conca d'Òdena seria un cultiu ideal per plantar-s'hi.
- Cultiu de roselles: en si mateixa, ja és una planta que creix en abundància de forma silvestre en els camps de conreu i marges de camins. Però si es plantés en conreu, se'n

podrien treure molts usos, com ara els pètals per fer infusions, per decorar el menjar o les llavors en brioixeria.

- Cultiu de blet blanc: és una altra planta que s'adaptaria molt bé a les condicions de la zona. Com que és una planta germana de la quinoa, se'n podria comercialitzar la llavor com a substitut de proximitat, i s'evitarien així els conflictes que l'increment d'aquest cereal està generant a l'Amèrica del Sud.

Producció agroalimentària

L'Anoia s'ha convertit en una comarca proveïdora de matèries primeres agrícoles cap a altres zones geogràfiques on manufacturen el producte final, i d'aquesta manera s'empobreix el valor afegit del producte agrícola.

A petita escala es van consolidant iniciatives tradicionals o noves de productes agroalimentaris com farines ecològiques, cereals, formatge artesà, mel, embotits, oli d'oliva, etc.

Tots ells són d'una gran qualitat i cada vegada tenen més acceptació entre la població. A més, també té una especialitat local, com és el Cigronet de l'Alta Anoia, un cigró petit d'un sabor molt intens i pell molt fina.

Un altre producte només compartit amb les comarques del Baix Llobregat i el Vallès Occidental és l'olivera de Vera, de la qual es pot extreure un oli amb unes característiques úniques de sabor i de qualitat. És un projecte en què s'està treballant.

El canal de distribució d'aquests productes és venent-lo directament al productor a través del comerç de proximitat existent al llarg de la comarca.

L'impacte ambiental de la producció agroalimentària no es tanca fins que no es consoliden iniciatives que posin en valor els aliments i la importància econòmica, social i ambiental que implica obtenir-los. Així mateix, cal conscienciar la societat per no malbaratar-los. També és important considerar que les restes alimentàries no són un residu, sinó un recurs aprofitable de moltes maneres.

L'any 2021 s'impulsarà el programa Acció de millora de la competitivitat i regeneració del talent agroalimentari de l'Anoia, que té com a principal objectiu fer de l'Anoia una comarca amb una activitat empresarial agroalimentària en creixement i sostenible, amb empreses competitives i tecnològicament avançades, que fomentin les oportunitats d'accés al mercat de treball amb feines de qualitat, on es tingui en compte el reequilibri territorial d'oportunitats laborals, entre la població urbana i la de les zones rurals. Un dels altres objectius d'aquest programa és promoure les vocacions agrícoles entre els joves com una opció laboral de futur d'acord amb els reptes i les oportunitats derivades del canvi de model de negoci agrícola a l'Anoia.

Medi ambient

En els darrers anys han sortit projectes per apropar el medi ambient a la ciutadania; un d'ells és l'Anella Verda, que ha impulsat l'Ajuntament d'Igualada, que ofereix a la ciutadania uns itineraris circulars al voltant de la ciutat per incrementar la pràctica de l'activitat física i apropar els espais d'interès natural al nucli urbà.

Un altre projecte que s'està implementant és la Via Blava Anoia, que significa la construcció d'un sender paral·lel al riu Anoia per a vianants i ciclistes que unirà Jorba amb Martorell al llarg de 65 quilòmetres. Es preveu que les obres comencin l'any 2022.

A l'Anoia es troben 14 estacions depuradores d'aigua residual, de les quals 2, les d'Igualada i Vallbona, disposen del tractament de fangs per sistemes de digestió anaeròbica. Són de titularitat pública però explotades per iniciatives privades.

Energies renovables

Les energies renovables són totes aquelles que s'obtenen de recursos naturals inesgotables, el que fa que el seu impacte negatiu sobre l'ecosistema de la comarca sigui pràcticament nul. L'altre gran avantatge és que eviten la dependència energètica d'altres energies més contaminants. L'encariment del petroli i la necessitat d'apostar per la lluita contra l'emergència climàtica han originat nous models de negoci orientats cap a les energies renovables i l'eficiència energètica. Les possibilitats de negoci en aquest sector estan centrades en 4 grups d'activitats: instal·ladors i empreses de manteniment, fabricants de components, venda i distribució i empreses energètiques.

Existeix un entramat empresarial de professionals amb consultories d'enginyeria orientades a oferir serveis energètics integrals i propostes d'eficiència energètica, així com instal·ladors del sector de l'electricitat que han anat variant la seva proposta de negoci tradicional cap al muntatge d'instal·lacions basades en energies renovables.

El principal negoci d'energia renovable a la comarca és la generació de molins eòlics, ja que a la comarca es disposa de 105 aerogeneradors ubicats a Pujalt, Rubió, Veciana, Òdena, Prats de Rei, Copons i Montmaneu, i a més hi ha estudis per instal·lar una vuitantena d'aerogeneradors més. En l'àmbit de l'energia fotovoltaica, segons l'anuari d'Infraestructures de la UE Anoia, es detecten 103 instal·lacions a 23 municipis amb un total aproximat de 7.699 kW, dels quals al voltant de 300 són d'autoconsum. Una de les apostes de futur de l'Associació Polígons dels Plans és la instal·lació de panells fotovoltaics a cobertes i teulades de les empreses dels polígons.

La biomassa forestal primària és l'energia renovable que més pot ajudar a la creació de nous llocs de treball al sector rural, i ja existeixen projectes engegats a la comarca.

Igualment, seguint el Pla d'acció per a l'aprofitament de biomassa per a usos tèrmics a la comarca de l'Anoia, diferents municipis com els Hostalets de Pierola, Òdena, Santa Margarita de Montbui i Argençola utilitzen aquesta tècnica per a les calderes d'alguns equipaments municipals i altres més.

En l'àmbit de la cogeneració amb uns 70.000 kW a la comarca, sectors industrials com el paperer a la Pobla de Claramunt o Capellades també disposen d'instal·lacions de cogeneració que generen energia elèctrica i tèrmica per als seus processos productius. També l'abocador Can Mata dels Hostalets de Pierola ha sigut pioner en convertir el biogàs en combustible alternatiu per a l'alimentació dels forns a la indústria ceràmica de l'empresa Ceràmiques Piera. També serà el primer de l'Estat a disposar de la tecnologia de purificació Wagabox, que produirà biometà a

partir del biogàs que es genera a les instal·lacions a través d'un projecte conjunt amb Ferrovial Servicios, Waga Energy i Nedgia.

L'ús eficient de l'energia, conegut com eficiència energètica, és un factor de competitivitat per a les empreses i un instrument important d'estalvi per a l'economia domèstica.

Economia circular i gestió de residus

L'economia circular és una prioritat de la Unió Europea en el nou model econòmic, en què s'intercanvia el cicle de fabricació d'ús i disposició a favor d'una major reutilització i reciclatge. Els sectors productius més ben posicionats per aplicar mesures d'economia circular són les indústries agroalimentàries, la indústria química, el transport, l'energia i l'aigua. Els dos primers sectors són els que tenen més marge de millora de la circularitat i a l'Anoia hi podrien tenir cabuda projectes innovadors. Les empreses que puguin aportar solucions de transformació cap a una economia circular comptaran amb un avantatge competitiu crucial i necessari en el moment actual.

De moment, la UEA, en col·laboració amb l'Associació d'Empreses del Polígon Industrial Les Comes (AEPIC), i dins el projecte Anoia Circular, han iniciat l'any 2020 un mercat web per facilitar el contacte entre empreses, entitats i particulars en el reaprofitament de recursos, així com programes d'acompanyament cap a la transformació circular.

La indústria al voltant de la gestió de residus representa un 6,1 % del teixit empresarial de l'Anoia. Es troben censats 42 gestors de residus que es dediquen a la deposició de residus especials, inerts, terres i runes; estabilització, gestió a través d'un centre de recollida i transferència; incineració de residus no halogenats; reciclatge de paper i cartó, plàstics, tèxtils, tòners, vidre; reciclatge i recuperació de metalls o compostos metàl·lics, vehicles fora d'ús, fustes; recuperació de cables, carnasses i serratges, teixits i òrgans animals; recuperació, reutilització i generació d'envasos; regeneració d'altres materials inorgànics i altres tractaments fisicoquímics, biològics o per evaporació. El municipi de Jorba disposa d'una planta de compostatge de la matèria orgànica municipal gestionada pel Consell Comarcal de l'Anoia.

A la comarca disposem de tres abocadors:

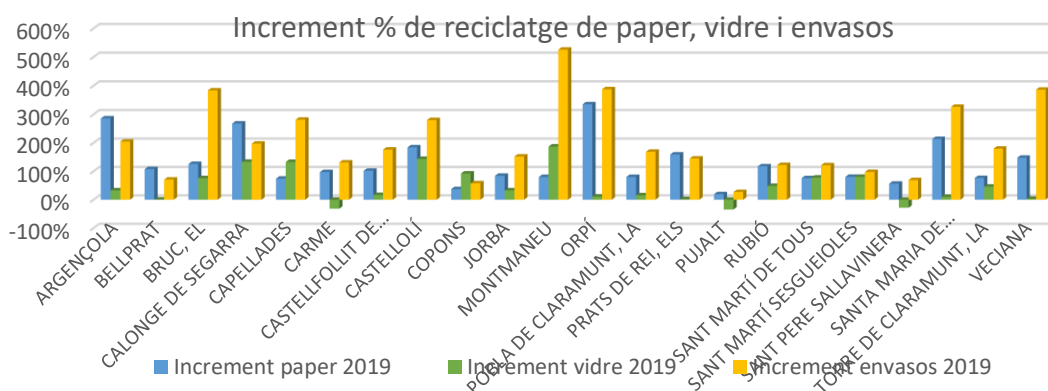
- Abocador de Can Mata dels Hostalets de Pierola: està obert des dels anys 70, té una superfície de 28 hectàrees i rep unes 470.000 tones anuals de residus de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- Dipòsit controlat de Pujalt: és un dipòsit per a la recollida de residus de la construcció i la demolició. Ocupa 23 hectàrees.
- Dipòsit controlat classe III de Castellolí: es tracta de l'únic dipòsit autoritzat de Catalunya (a l'Estat espanyol n'hi ha quatre) on s'emmagatzemen les deixalles industrials catalogades com a perilloses, amb l'única excepció dels residus nuclears. Ocupa 25 hectàrees i té una capacitat d'uns 2 milions de metres cúbics.

Hi ha 5 classes de **residus urbans municipals**:

- El rebuig: cada municipi trasllada el seu rebuig a una abocador diferent; la majoria de municipis traslladen el seu rebuig a l'abocador dels Hostalets de Pierola, excepte els municipis de la Conca d'Òdena que el traslladen a l'abocador de Tivissa (Ribera d'Ebre).
- L'orgànic: la matèria orgànica que es recull de la comarca es transporta a la planta de reciclatge de matèria orgànica situada a Jorba, propietat del Consell Comarcal de l'Anoia, on la tracten i es transforma en adob.
- Paper: el paper recollit es transporta a una empresa de tractament situada a Igualada on es manipula per transportar-lo a les papereres per al seu reciclatge.
- El vidre: estatalment és gestionat per l'empresa Ecovidrio. Els vidres que es recullen a la comarca de l'Anoia es transporten a una planta del Prat de Llobregat per al seu reciclatge.
- Els envasos: el reciclatge d'envasos el gestiona l'empresa Ecoembes i els envasos que es recullen a la comarca es traslladen a la planta d'Avià (Berguedà) per al seu tractament.

Amb relació a la recollida d'aquests residus, la Unió Europea exigia que el 2020 la recollida selectiva fos, com a mínim, del 60 %. L'any 2019 a l'Anoia era del 32,77 %. Des de l'any 2018, 11 municipis de la comarca van iniciar la recollida selectiva del porta a porta i 11 més la instal·lació d'àrees tancades amb control d'accés. Aquest canvi de model ha comportat que el percentatge de recollida s'hagi doblat en aquests anys i l'any 2019 (amb dades d'Anoia Verda) a l'Anoia hi hagués 6.234 habitatges amb recollida porta a porta en nuclis urbans, 1.959 en urbanitzacions, 1.444 habitatges en àrees tancades i 624 grans productors.

En els darrers dos anys els municipis que han canviat el sistema de recollida selectiva, el reciclatge ha augmentat de mitjana en un 127 % el paper, un 47 % el vidre i un 204 % el d'envasos.

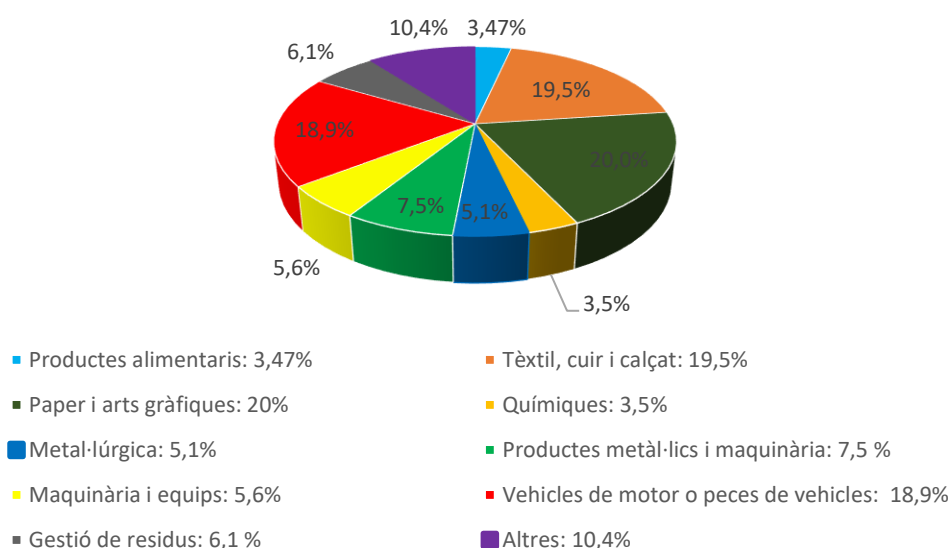

Per contra, els 11 municipis que han mantingut el sistema (que també són majoritàriament els que tenen més població), en els últims dos anys el percentatge de reciclatge de paper ha augmentat un 13 %, el de vidre un 15 % i el d'envasos un 26 %.

7.2. Industrialització

El 37,5 % dels 4.218 milions d'euros que facturen les 1.768 empreses de la comarca procedeix de la indústria. Dels 1.580 milions d'euros de facturació de la indústria, 317 milions d'euros procedeixen del paper i arts gràfiques; 307 milions d'euros del tèxtil, confecció, cuir i calçat, i 300 milions d'euros de la indústria de fabricació de vehicles de motor i altres materials de transport.

1	Productes metàl·lics	1160
2	Indústries del paper	1159
3	Indústries tèxtils	670
4	Cuir i calçat	618
5	Productes alimentaris	576
6	Fabricació maquinària	566
7	Arts gràfiques	479
8	Confecció peces vestir	448
TOTAL INDÚSTRIA		8192

L'any 2019 les indústries de la comarca donaven ocupació a 8.192 persones. Un 22 % de treballadors del sector secundari treballava en indústries relacionades amb el tèxtil, cuir o confecció de peces de vestir, un 14 % en el sector metal·lúrgic i també un 14 % en el paperer. Si comparem l'evolució de les empreses del sector industrial en l'àmbit anoienc i català, veurem com tenen una dinàmica força paral·lela.

En els darrers anys, els augments han estat tímidament superiors a l'Anoia i no tant a Catalunya, mentre que quan s'ha entrat en recessió, aquesta també ha estat lleugerament superior a la comarca.

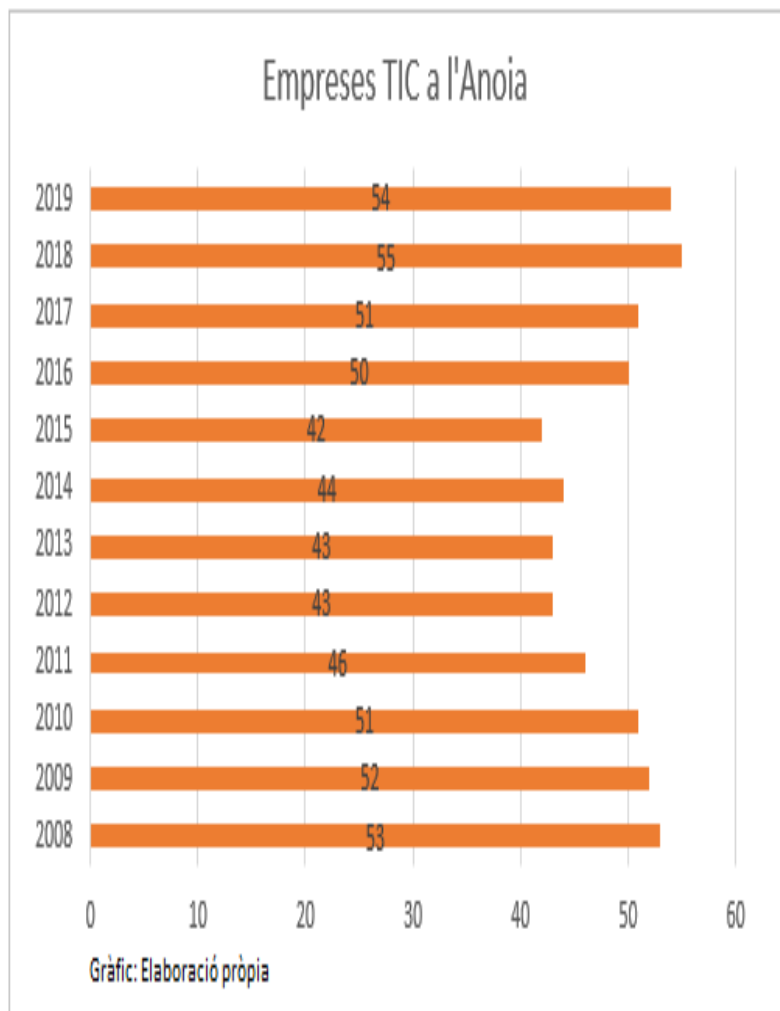
Podem resumir els diferents sectors industrials de la comarca de la manera següent:

- El subsector de la fabricació de productes metàl·lics, malgrat la davallada de fa uns anys, en els darrers anys, és un sector que també ha anat guanyat pes. L'any 2019 representava el 15 % de les empreses i dels assalariats del sector industrial.
- El sector de les indústries de paper, que és el novè subsector industrial en empreses, és el segon pel que fa al nombre d'assalariats. L'any 2019, les indústries del paper

- concentraven 28 empreses i 1.160 treballadors. És un dels sectors on el pes d'empreses molt petites és menor.
- El sector de la confecció, tot i patir una davallada tant d'empreses com d'assalariats durant els últims anys, es manté com el segon sector industrial més important, mentre que en nombre d'assalariats disminueix en aquests anys fins a la desena posició. L'any 2019 la confecció concentrava pràcticament el 10 % de les empreses i el 5,5 % d'assalariats de la indústria. La majoria d'empreses del sector són petites, tot i que existeix una empresa de prop de 200 assalariats.
 - Al sector tèxtil, observem una davallada generalitzada, tant del nombre d'empreses com del nombre d'assalariats. L'any 2019 el sector tèxtil concentrava el 9 % del total de les empreses de la indústria i d'assalariats industrials. La majoria d'empreses del sector són petites. Destaquen dues empreses de grandària mitjana que ocupen a més de 280 treballadors.
 - El sector de productes alimentaris, actualment, és el quart sector empresarial més important, mentre que en nombre d'assalariats és el sisè. L'any 2019 concentrava el 8,5 % d'empreses i el 7 % dels treballadors de la indústria. La seva composició és bàsicament d'empreses petites, excepte una empresa de 88 treballadors.
 - El sector de la indústria de les arts gràfiques, actualment, és el cinquè sector empresarial més nombrós, mentre que quant a assalariats és el vuitè subsector més important. Durant el 2019 pràcticament no varia respecte a l'any anterior. L'any 2019 les arts gràfiques concentraven 41 empreses i 479 assalariats, un 7 % del sector industrial d'empreses i un 5,8 % d'assalariats. Durant el 2019, el subsector a l'Anoia experimenta una estabilitat que contrasta amb les caigudes de la mitjana de la indústria i de la mitjana catalana del subsector.
 - El sector de la indústria del cuir i el calçat, actualment, és el sisè sector industrial en nombre d'empreses i el cinquè en nombre d'assalariats. L'any 2019 concentrava 36 empreses (el 6 % de la indústria) i més de 600 assalariats (7,5 % de la indústria).

Sector TIC

Segons dades de TIC Anòia, Associació per l'Impuls de l'Ecosistema TIC de l'Anoia, el sector representa un 2 % del PIB de la comarca i la comarca és la tercera en creixement a Catalunya.

Les empreses del sector TIC han tendit a disminuir en el temps, passant de les 58 el 2008 a les 42 el 2015, paral·lelament a la destrucció del teixit productiu. Tot i això, en els darrers anys hi ha hagut una tendència a la recuperació i l'any 2018 van augmentar en 4 empreses, mentre que el 2019 el sector perd una empresa. L'any 2019 les empreses TIC a l'Anoia concentraven 54 empreses i 568 treballadors, el que suposa l'1,66 % d'empreses de la comarca i el 2,12 % d'assalariats. Més del 95 % d'empreses pertanyen al subsector TIC de serveis, on destaquen les de serveis de tecnologies de la informació, que concentren un 44 % d'empreses i més d'un 50 % d'assalariats.

Empreses i treballadors del sector TIC. Anoia (2019)

Subsectors TIC	Empreses	%	Assalariats	%
Fabricació de components electrònics i circuits impresos acabats	2	3,70	27	4,75
Fabricació d'ordinadors i equips perifèrics	1	1,85	16	2,82
Fabricació d'equips de telecomunicacions	0	0,00	0	0,00
Fabricació de productes electrònics de consum	0	0,00	0	0,00
Fabricació de suports magnètics i òptics	0	0,00	0	0,00
Comerç a l'engròs d'equips per a les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC)	12	22,22	105	18,49
Edició de programes informàtics	6	11,11	95	16,73
Telecomunicacions	7	12,96	20	3,52
Serveis de tecnologies de la informació	24	44,44	300	52,82
Processament de dades, hostatge i activitats relacionades; portals web	0	0,00	0	0,00
Reparació d'ordinadors i equips de comunicació	2	3,70	5	0,88
Total sector TIC*	54	100,00	568	100,00

Font : Informe econòmic Anoia 2019

7.3. Servei a les persones

Turisme

El turisme de la comarca de l'Anoia es nodreix del turista que denominem de proximitat i específicament de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Gran part dels desplaçaments turístics de la comarca, fruit de la procedència dels turistes, no generen pernотacions.

Es podria diferenciar entre la part de turisme rural, orientada a la naturalesa i el patrimoni cultural, i un turisme corporatiu, associat als serveis i pernотacions generats per directius i treballadors d'empreses molt centrat a Igualada.

Aquesta situació s'ha transformat l'any 2020 amb la crisi de la COVID-19 ja que les limitacions de mobilitat han comportat un canvi de comportament del turista, que aposta per un turisme interior dins a Catalunya, molt centrat en la naturalesa i la visita del patrimoni cultural.

L'estratègia turística comarcal és "Anoia, terra de castells; la comarca medieval", ja que gran part dels municipis anoiencs tenen castell. S'ha posat en valor aquest patrimoni i s'han fet convenis amb els ajuntaments perquè els rehabilitin, facin visites guiades i es creï marxandatge al seu voltant.

A part d'aquest projecte també s'estan duent a terme altres projectes:

- Amb els agents s'està treballant el projecte PIT (Punts d'Informació Turística), on fan xarxa entre ells i també se'ls forma perquè siguin informadors i prescriptors de la comarca.
- Alguns municipis (Castellolí, Vallbona d'Anoia i la Torre de Claramunt) han senyalitzat rutes de barraques de pedra seca i, uns mesos a l'any, es duu a terme la iniciativa Barraques Go amb la intenció de dinamitzar el comerç local i el patrimoni del municipi.
- S'estan senyalitzant rutes i s'han editat fullets de paper amb aquestes rutes.
- S'està treballant un projecte relacionat amb el Camí Ral, camí que unia Barcelona i Madrid. Per posar un exemple, a Vallbona d'Anoia, que conserva antics hostals del Camí Ral, s'ha recuperat aquest camí i s'han creat visites guiades.
- Pel que fa a la sostenibilitat s'està oferint a les empreses obtenir el segell Biosphere, per tal que aquestes empreses estiguin certificades en sostenibilitat.
- L'Alta Anoia s'identifica a través de conceptes com "ruralitat", "vine a descansar" perquè majoritàriament són pobles petits que disposen de molts allotjaments rurals.

En el darrer any s'ha creat per primera vegada la sectorial turística dins la UEA. Tot i això, globalment la comarca no disposa d'un pla estratègic de turisme; actualment només s'està treballant amb el de les Valls de l'Anoia, que engloba els municipis del sud-est de l'Anoia. A més a més, Igualada té un pla estratègic, però no contempla la seva integració a escala de la comarca.

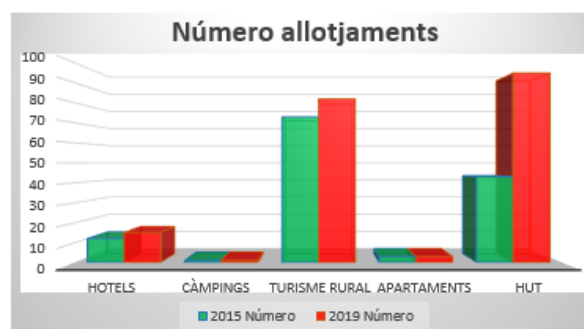
Segons l'Informe d'activitats turístiques de la província de Barcelona, el perfil del turista de l'Anoia és una persona d'entre 45-54 anys procedent del territori català. L'allotjament més utilitzat és l'hotel, seguit del turisme rural.

Finalment, el nombre d'allotjaments ha patit un increment en els darrers anys. Els allotjaments de turisme rural s'han incrementat en un 12 % i els habitatges d'ús turístic s'han doblat en els darrers 4 anys. Gràcies a això, 31 dels 33 municipis de l'Anoia disposen d'algun tipus d'allotjament. Els dos municipis de la comarca que no disposen de cap allotjament són Carme i Vilanova del Camí.

Tot i que la comarca disposa de distribuïdors comercials importants en el sector del caravàning, l'Anoia només disposa d'un càmping de muntanya i no hi ha establerta una xarxa oficial d'àrea d'autocaravanes, com s'ha desenvolupat a la comarca de l'Alt Penedès i s'estan promocionant en altres comarques.

	2015		2019	
	Número	Places ofertades	Número	Places ofertades
Hotels	12	652	15	709
Càmpings	1	90	1	90
Turisme Rural	73	452	82	482
Apartaments	3	44	3	44
HUT	43	185	95	523

HUT Habitatges ús turístic | Font: Idescat: Gràfic: elaboració pròpia

Comerc

En el sector serveis, trobem que l'any 2019 existien a l'Anoia 531 empreses de comerç al detall i 201 de comerç a l'engròs. Sumem també en aquest apartat, les 108 empreses de venda i reparació de vehicles de motor.

El col·lectiu de venda al detall que engloba multitud de negocis amb diferent múscul, des de la botiga tradicional a negocis sota el model de franquícia, centrades bàsicament a la zona comercial de la capital de la comarca o grans superfícies repartides per la Conca d'Òdena o grans poblacions de l'Anoia Sud, és el sector líder tant en empreses com en assalariats i concentra el 23 % d'empreses de serveis i el 16 % del total d'empreses de l'Anoia i un total de 2.989 assalariats.

Sectorialment s'agrupa en associacions de comerciants vinculats a poblacions o zones geogràfiques concretes (Unió de Botiguers i Comerciants d'Igualada, Associació del Comerç i Serveis de Capellades, Montbui Comerç o Centre Comercial Piera).

Les dades del 2019 no eren optimistes en aquest sector ja que, segons l'Observatori Anoia, era el que havia experimentat un pitjor comportament de la xifra de negoci. Destaquen els intermediaris del comerç, amb una reducció del 68 %, seguit dels vehicles de motor i comerç al detall, amb davallades del 27 % i 21 % respectivament, i la situació de pandèmia des de març

de 2020 que ha sacsejat de manera important el sector del comerç al detall, sigui amb imposició de tancament o amb restriccions d'aforament. Aquest fet ha comportat l'aparició de serveis com la compra en línia, semipresencial o amb repartiment a domicili, sovint amb poques eines disponibles.

Per tant, la COVID-19 ha estat un accelerador dels processos en què ja estava immers el sector del comerç a la comarca de l'Anoia, on des dels últims anys ja s'estava fent un important esforç per acostar el comerç al ciutadà a través de formació en noves eines tecnològiques, com xarxes socials, app's pàgina web o comerç en línia. Igualment, el nexa entre el productor agroalimentari i el consumidor també serà una tendència a tenir en compte en un futur.

Facilitat de crèdit, ajuts directes als comerciants i altres iniciatives fiscals per part de les administracions públiques, així com importants campanyes d'impuls al comerç de proximitat per part de les associacions de comerciants que s'han intensificat de forma notable en la campanya de Nadal 2020, han estat les eines més immediates per fer front a curt termini al context actual.

Al consumidor que ha canviat d'hàbits i ha apostat pel comerç en línia li costarà retornar a la rutina de compra de proximitat, però tampoc en prescindirà; la clau està en el que el comerç al detall pugui oferir quan s'acabi la pandèmia, sobretot als primers mesos i anys, quan els consumidors refacin els plans de compra i canviïn les rutines comercials.

El comerç en detall ha d'anticipar-se als canvis de comportament del consumidor, oferint valor afegit i diferenciació, conjuntament amb l'estratègia dels poders públics per donar suport i crear polítiques que defensin el comerç local.

L'agrupació del comerç detallista, no per zona geogràfica, sinó per temàtica, tal com l'artesania amb el projecte La Cabanya, impulsat pel Consell Comarcal de l'Anoia, la venda tèxtil directa de fàbrica o el comerç *outlet*, com ara la celebració del REC.0 Stores, el projecte Moltacte impulsat per Tàndem Social i Àuria Grup o comerços dispersos, són altres models de negoci tradicionals existents actualment a la comarca.

El comerç a l'engròs i intermediaris del comerç sumen 201 empreses i 1.647 assalariats, i, si bé en els últims anys han tingut una evolució positiva, caldrà esperar a veure l'impacte que ha pogut tenir el tancament del sector de la restauració, principals clients de moltes empreses de comerç a l'engròs. La gran majoria de les empreses del subsector són petites, tot i que existeixen tres empreses mitjanes que acullen 220 treballadors.

La venda i reparació de vehicles de motor té 408 empreses i 469 assalariats a l'Anoia, i si bé davant una recessió econòmica la reparació de vehicles veu augmentada la seva activitat, ja que es tendeix més a la reparació que a la compra de vehicle nou, aquesta última ve molt condicionada per les ajudes estatals orientades a la renovació d'una flota automobilística i industrial més sostenible, tipus Pla Renove 2020 per a particulars, el pla MOVES d'adquisició de vehicles amb energies alternatives o creació d'infraestructures de recàrrega, o el pla PIMA Aire per a vehicles industrials i comercials.

Restauració

La restauració comprèn les activitats vinculades a la provisió de menjar i beure. En concret, els serveis es poden classificar segons diferents variables com són l'espai on es presta el servei i el nombre de persones que l'utilitza. Així, d'una banda, existeixen els locals destinats al servei individual, com són les cafeteries, bars, restaurants o altres establiments menys habituals com els casinos, parcs temàtics, etc.; i, d'altra banda, es troben els serveis de restauració per a col·lectivitats o càterings, que s'ofereixen en centres de formació, centres sanitaris, menjadors d'empresa, etc. La seva composició és bàsicament de microempreses; només hi ha una empresa de més de 50 treballadors. El sector està format per un nombre elevat d'empreses familiars de gestió tradicional, que poden tenir certes dificultats per adaptar-se i enfrontar-se als canvis socials i tecnològics del context actual i futur. L'any 2019 es concentren a l'Anoia 294 empreses i 1.316 treballadors. Tot i que en els darrers anys ha experimentat una tendència a l'alça, ha sigut un dels sectors més colpejats per la COVID-19 amb el tancament i restricció d'aforaments. Només de novembre de 2019 al mateix mes de 2020, el sector ha sumat 183 persones aturades, situant-se en 731 persones a finals de 2020. En relació als ERTOS, en el període acumulat de gener a octubre de 2020, un total de 268 empreses s'han acollit als expedients de regulació temporal d'ocupació amb 1.269 treballadors afectats.

A la comarca s'aglutina principalment al voltant del Gremi d'Hostaleria i Turisme de l'Anoia i cal veure quines seran les tendències de futur per poder continuar sent una font de generació de riquesa, revitalització del territori i creació de nous llocs de treball; precisament, un dels problemes més rellevants del sector és el dèficit de talent, que, per altra banda, s'ha caracteritzat tradicionalment per disposar de persones amb baixa qualificació professional.

El creixement del turisme de proximitat i cultural, especificat a la secció dedicada al turisme, pot aportar de retruc un augment del turisme gastronòmic a la comarca de l'Anoia.

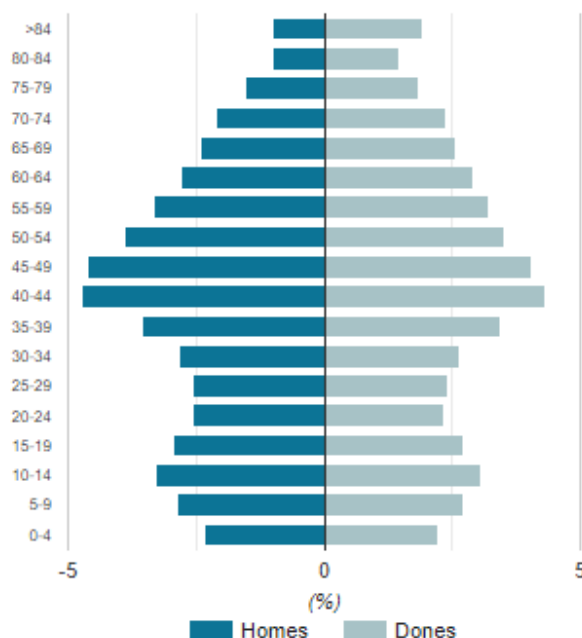
Igualment, la transformació cap a nous formats dels esdeveniments empresarials i celebracions familiars o la gestió de col·lectivitats amb productes de proximitat i el foment d'una dieta saludable poden esdevenir una font de dinamisme econòmic per a la comarca.

Economia de les cures

La comarca de l'Anoia té una població cada cop més envellida i una baixa densitat de població. Amb una població l'any 2020 de 123.024 persones, la tendència és el decreixement progressiu en el nombre d'habitants. Preocupa especialment la disminució de població en el grup de 35 a 44 anys, que previsiblement es reduirà en unes 5.500 persones segons projecció en l'any 2026 i els grups poblacionals de 45 a 64 anys i de majors de 65 anys són els que més augmentaran.

GRUPS D'EDAT	POBLACIÓ 2020	PROJECCIÓ 2026
0 a 24 anys	33.223	30.813
25 a 34 anys	12.838	11.836
35 a 44 anys	19.743	14.341
45 a 54	19.789	20.434
55 a 64	15.014	16.652
65 a 79	15.824	17.503
80 a 85 anys i més	6.593	7.918

Estructura d'edats. 2020

La major esperança de vida, si va acompanyada de salut i benestar, pot ser una oportunitat econòmica. Aquest grup de població que augmenta els anys de vida sense ocupació laboral serà potencial consumidor de serveis turístics, oci, cultura, serveis personals... i a mesura que el grau de salut de les persones d'edat vagi minvant augmentaran les malalties cròniques, la dependència i la despesa social que caldrà per atendre aquestes persones amb tot un seguit de serveis sanitaris i assistencials que caldrà incrementar.

Alhora que augmenta l'envelliment, augmenta la solitud no desitjada i la taxa de llars unipersonals. L'any 2018 el 25 % d'habitatges d'Igualada estava habitat per només una persona. L'any 2019 les llars unipersonals ja van ser el 28 % de les llars d'Igualada.

A l'Anoia es confirma que l'envelliment va associat a rendes baixes. Comparativament la mitjana de les pensions contributives a l'Anoia el desembre de 2019 (últim període amb dades

disponibles) va estar per sota de la mitjana catalana, segons dades rebudes de l'àrea de coordinació del sindicat CCOO a l'Anoia i obtingudes a partir de l'Idescat i l'Institut General de la Seguretat Social.

BARCELONÈS	BAIX LLOBREGAT	ALT PENEDEÈS	CATALUNYA	BAGES	ANOIA
1.350 €	1.307 €	1.270 €	1.263 €	1.147 €	1.144 €

La pensió no contributiva mitjana a l'Anoia, considerant la mitjana de tot l'any 2019, va ser de 362 €, xifra també per sota de la mitjana catalana de 381 € mensuals.

L'actual model, basat en residències per a la gent gran, s'ha demostrat ineficient i poc orientat a l'atenció centrada en la persona. Tenint en compte les patologies cròniques i vinculades a les persones d'edat avançada, les residències no estan prou medicalitzades. A banda de la COVID-19, altres patologies ja anaven afectant els residents que no rebien seguiment des de la xarxa d'atenció primària.

La tendència actual va encaminada a models més socialitzadors com els habitatges assistits, facilitar l'atenció a domicili sense haver de treure la persona del seu entorn, cooperatives d'habitatge per a una vellesa sense solitud amb espais i serveis compartits, lloguers socials per a majors de 60 anys, serveis d'àpats a domicili, activitats d'esbarjo programades i acompanyament.

Sigui per motiu de l'envelliment o per altres causes, caldrà un teixit de serveis a les persones per proveir de cures i acompanyament als grups més vulnerables:

- Cures a gent gran
- Cures a infants
- Cures a persones dependents, bé sigui per motius físics o psíquics
- Cures a les famílies afavorint la conciliació
- Cures a persones amb malalties mentals
- Cures a persones amb malalties cròniques....

L'Anoia s'enfronta a l'economia de les cures amb una bona estructura de base. Des de fa anys administració, serveis socials i tercer sector treballen plegats. Ho podem veure reflectit en l'ampli directori de serveis a les persones publicat al web del Consell Comarcal, que es complementa amb els serveis dels ajuntaments.

La pandèmia ha posat en valor la necessitat de les tasques associades als serveis a les persones, fent evident el valor econòmic d'un sector que dona ocupació en molts casos a col·lectius vulnerables, majoritàriament dones, amb baixa formació i migrants.

S'ha fet palès que cal qualificar i professionalitzar els treballadors d'aquest sector amb un gran potencial de creixement. Tots som potencials usuaris d'aquests tipus de serveis amb una concepció àmplia que va des de la sanitat a la neteja.

Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya, a l'Anoia l'any 2018 hi havia 9.053 persones amb reconeixement legal de dependència derivada d'algun tipus de discapacitat, 4.510 homes i 4.543 dones.

El nombre de places disponibles eren: en equipaments per a la gent gran, 803 places; en equipaments per a persones amb discapacitat, 407 places, i en equipaments per a la infància i l'adolescència, 178 places.

Segons dades de l'Idescat de l'any 2017, aquests equipaments impliquen un fort impacte econòmic reflectit en 25 diplomats en treball social, 16 diplomats en educació social i un total de 96.905 hores d'atenció domiciliària.

Pel que fa als equipaments per a atenció sanitària, la comarca de l'Anoia l'any 2019 tenia una disponibilitat de 480 llits: 280 places en el SISCAT (Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya), integrats en la xarxa hospitalària en l'atenció d'aguts, i la resta de llits (155) repartits entre dos centres no inclosos en el SISCAT, però als quals el Servei Català de la Salut contracta part de la seva activitat. L'Hospital Universitari d'Igualada és un eix vertebrador de la comarca.

A l'Anoia hi ha 32 centres extrahospitalaris l'any 2018 de titularitat pública, ICS (Institut Català de la Salut), i amb dades de l'Idescat del període 2019 un total de 124 centres sanitaris extrahospitalaris. Els titulars d'aquests centres són empreses privades (110); fundacions, associacions i Creu Roja (7); l'Església (1), i mútues d'accidents de treball i malalties professionals (1).

Complementen l'oferta 42 oficines de farmàcia l'any 2019 i, segons dades de l'Idescat de l'any 2017, 3 centres d'atenció a la salut mental (concentrats tots a la Conca d'Òdena), 3 centres per a revisions mèdiques de conductors i 42 clíniques dentals.

Un altre punt a destacar és que el Departament de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Anoia treballa amb el Pla d'acció comunitària inclusiva (PLACI) que durant l'any 2020 ha completat la seva diagnosi i les seves accions seran implementades en els pròxims 3 anys. El PLACI pretén liderar, impulsar i portar a terme la política o acció comunitària inclusiva local, entesa com la intervenció social que busca, de manera intencionada i planificada, desenvolupar les potencialitats de les persones a partir de processos d'acompanyament i autonomia; dinamitzar i enfortir els vincles socials entre els diferents actors que conviuen en el mateix territori amb l'objectiu de disminuir les desigualtats d'accés a les esferes d'inclusió social de les persones; promoure el desenvolupament social dels territoris, i millorar la qualitat de vida de les persones.

8. Infraestructures i habitatge

8.1. Infraestructures

La comarca de l'Anoia compta amb un bon nombre d'actius i equipaments estratègics, que la posicionen i la complementen des de la vessant d'investigació, innovació, especialització industrial, recerca, promoció i dinamització del territori, formació i talent, entre d'altres.

Aquests actius poden contribuir a reforçar l'aposta de creixement, conscient i respectuós que es vol per a la comarca, amb coherència amb la particularitat territorial i socioeconòmica de l'Anoia i els canvis que augura un futur no tan llunyà.

L'especialització i la capacitació d'un territori és l'element estratègic que dona sentit a una necessària millora d'infraestructures i afavoreix la creació de llocs de treball.

A la comarca de l'Anoia hi ha una major proporció de polígons petits respecte a la demarcació de Barcelona. Alguns municipis, especialment els que no tenen polígons, treballen per disposar d'algunes parcel·les de sòl per a acollir empreses o permetre l'ampliació de les existents. Així, alguns pobles de l'Anoia preveuen zones industrials a mitjà i llarg termini amb terreny industrial que en alguns casos està en desenvolupament o bé encara no està desenvolupat.

Actualment a la nostra comarca hi ha 34 polígons distribuïts entre 15 municipis: en total disposen de 690 hectàrees de sòl industrial, de les quals un 37,33 % actualment estan desocupades.

Població	Hectàrees	Parcel·les	Parcel·les lliures
Igualada	141,41	312	25 %
Òdena	95,8	89	7,50 %
Masquefa	79,66	48	10 %
Vilanova del Camí	67,64	97	90 %
La Pobla de Claramunt	56,61	71	25 %
Els Hostalets de Pierola	47,8	42	10 %
Piera	43,93	112	No disponible
Santa Margarida Montbui	37,63	52	94 %
Calaf	35,41	67	12 %
Capellades	27,67	77	51,05 %
Castellolí	19,7	22	No disponible
El Bruc	14,68	12	No disponible
Jorba	9,35	14	78,34 %
La Torre de Claramunt	9,15	23	20 %
Sant Martí de Tous	4,0	10	25 %
Font : Departament empresa i coneixement (2020)			

Per altra banda, la comarca necessita sòl industrial de gran format per poder atraure empreses de grans dimensions que puguin aportar llocs de treball, activitat i feina per a la gent que està a l'atur i també feina per a les indústries auxiliars i serveis. També propiciaria que vinguessin altres petites empreses que enriquirien el teixit industrial i es podrien ubicar als polígons existents.

Segons la Diputació de Barcelona, el 76 % dels polígons de l'Anoia disposen d'un punt d'accés a la fibra òptica a l'entrada del polígon i gairebé la meitat dels polígons disposen de transport públic a l'entrada del polígon.

Actualment s'està treballant l'àrea 5G del Penedès, que té l'objectiu de promoure el desenvolupament de la tecnologia 5G a les comarques de l'Anoia, l'Alt Penedès, el Baix Penedès i el Garraf. El 5G Penedès permetrà potenciar diferents sectors a través de l'ús i proves de la tecnologia 5G, com, per exemple, atenció sociosanitària, mobilitat i vehicle connectat, mèdia i captació, etc.

L'objectiu és que aquesta iniciativa tingui un impacte directe en la dinamització econòmica i foment de la innovació al territori, millorant la competitivitat de les empreses, on podran fer espais de proves i retenir talent gràcies a la generació de nous perfils digitals qualificats.

La implantació de la fibra òptica és desigual, però, a la resta de la comarca. Gràcies en part a fons FEDER de la Unió Europea, les empreses locals Iguana i Tecnocolor o Adamo a Calaf, per exemple, ha pogut desplegar connexió d'alta qualitat a zones blanques, és a dir, a indrets on hi ha greus dèficits de connectivitat a Internet. Tot i així, encara queden nuclis de població en l'àmbit més rural amb dificultats de connexió que no són cobertes per les operadores tradicionals ni els projectes locals.

Les principals mancances en les vies de comunicació són:

Xarxa viària:

- Convertir l'autovia A2 entre Igualada i Martorell en una autovia de tres carrils.
- Connectar la Ronda Sud amb Igualada.
- Convertir en 3 carrils (2+1) la carretera C15 entre Capellades i Vilafranca.
- Desdoblament de la C224 entre Masquefa i Martorell.
- Millora de la carretera C241 entre Igualada i Sant Martí de Tous.

Xarxa ferroviària:

- Millora de la connectivitat ferroviària entre Igualada i Barcelona, línia R6 de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.
- Millora de la línia R12 (Rodalies RENFE, línia Hospitalet de Llobregat-Lleida). Hi ha un tram força sinuós amb 3 baixadors sense vies d'apartador.
- En projecte d'estudi del futur Eix Transversal Ferroviari, com a línia d'alta velocitat entre Lleida i Girona de trànsit mixt de passatgers i mercaderies, que tindrà el seu pas per l'Anoia i possible viabilitat del ramal Igualada – Martorell – Barcelona.

Amb relació al transport públic (línies de transport regular per autobús), a la comarca hi ha les següents:

- Monbus (antiga Hispano Igualadina), que fa servei d'Igualada a Barcelona i tornada en molts horaris al llarg del dia. Una quantitat important de viatges és directe (exprés) i el trajecte té una hora de durada.
- La mateixa empresa Monbus cobreix línies regulars de comunicació entre Igualada i diverses ciutats i pobles de la comarca i més enllà: Esparreguera – Olesa; Manresa; Vilafranca del Penedès – El Vendrell; Jorba – Calaf; Santa Coloma de Queralt; Guissona; Guimerà – Valls.
- Alsa (antiga Alsina Graells), que fa el servei de comunicació entre Barcelona i Andorra, passant per Igualada (cal reservar bitllet). La durada del trajecte és d'unes tres hores.
- Masats. Aquesta companyia cobreix servei regular d'Igualada a Manresa i tornada.

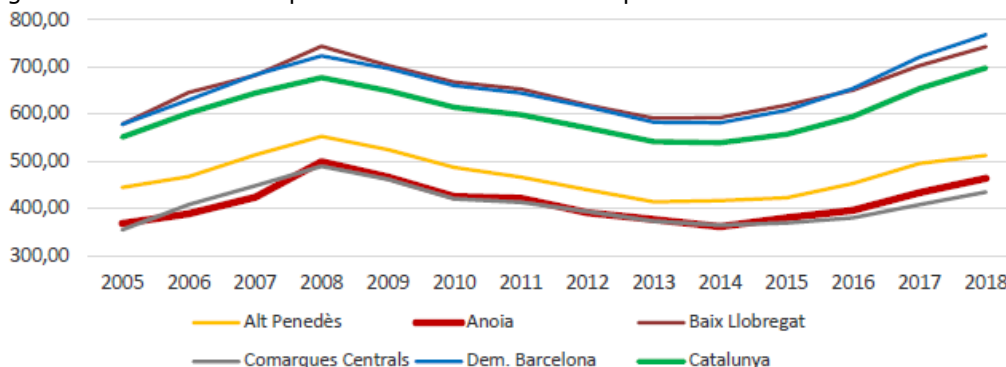
En tot cas, però, les importants reivindicacions es concentren en la manca de transport públic alternatiu a la utilització de vehicle particular. Actualment, hi ha hagut una intensificació de la freqüència del servei d'autobús exprés a Barcelona. No obstant això, resulta insuficient atès que no interconnecta els diferents pobles de la comarca, ni aquests amb els centres de treball i formatius d'arreu del territori. L'oferta es focalitza especialment a la ciutat d'Igualada.

El municipi d'Òdena disposa d'un aeròdrom amb una pista d'aterratge asfaltada de 900 metres. És gestionat pel CAIO (Consorci de Gestió de l'Aeròdrom d'Igualada-Òdena), que és l'òrgan públic conformat pels Ajuntaments d'Igualada i d'Òdena que gestiona i fa el manteniment de totes les infraestructures tècniques i administratives per tal que, dins l'aeròdrom, es puguin realitzar totes les activitats que empreses i clubs hi vulguin desenvolupar. És també la seu d'Ultramàgic, l'única empresa fabricant de globus aerostàtics a Espanya, a part de diferents escoles de pilotatge, autogirs i aeroclubs, com el d'Igualada Òdena, o d'aeronaus lleugeres.

El transport és el sector que més energia consumeix, segons dades de l'Institut Català de l'Energia. És el principal consumidor d'energia a Catalunya i representa el 39 % del consum d'energia final i responsable del 29 % del còmput global de les emissions de CO₂. La reconversió cap a un parc automobilístic més sostenible, xarxes cicloturístiques, com les ja esmentades en el document, i l'elaboració de plans de mobilitat per part d'empreses i ajuntaments, com ja van fer l'any 2019 Jorba i Òdena, són eines clau per avançar. Segons el directori d'Electromaps (www.electromaps.com), es detecten a la comarca una trentena de punts de recàrrega elèctrica, molt concentrats a Igualada i a l'Anoia Sud, i 1 gasolinera per a vehicles GNC (gas natural comprimit) a Igualada.

8.2. Habitatge

A causa de la crisi immobiliària de la passada dècada, el mercat de lloguer va esdevenir una alternativa raonable al règim de propietat. Els primers anys de la crisi del 2008, el mercat de lloguer presentava preus elevats, però aquests van baixar posteriorment. Actualment el preu del mercat de lloguer torna a pujar de manera desproporcionada amb els salaris i moltes famílies ja tenen dificultats per pagar el lloguer. En aquesta gràfica podem observar que l'evolució del mercat de lloguer a l'Anoia ha estat paral·lela a la de les comarques centrals.

El perill d'extraure conclusions d'aquestes dades és que amaguen les situacions de desigualtat existents, ja que els indicadors de renda només ens aporten una visió de conjunt de la comarca i no permeten filar més prim per observar com aquesta renda es distribueix de forma desigual entre les diverses llars. La realitat apuntada des de la comarca és que hi ha moltes llars amb problemàtiques per accedir a l'habitatge.

El nombre d'ajudes a la comarca s'ha multiplicat per 5 entre 2012 i 2018, mentre que l'import total de les ajudes no ha augmentat de manera igual. L'any 2012 cada ajuda corresponia, de mitjana, a 2.318 €, mentre que el 2018 les ajudes es van reduir un 30 % i es van quedar en 1.635 €.

Les dades de les persones inscrites al registre de sol·licitants d'habitatges amb protecció oficial mostra un increment notable en el conjunt de la comarca, ja que entre 2012 i 2018 les persones inscrites al registre s'han multiplicat per 3,8 i s'ha passat de 85 persones el 2012 a 319 el 2018.

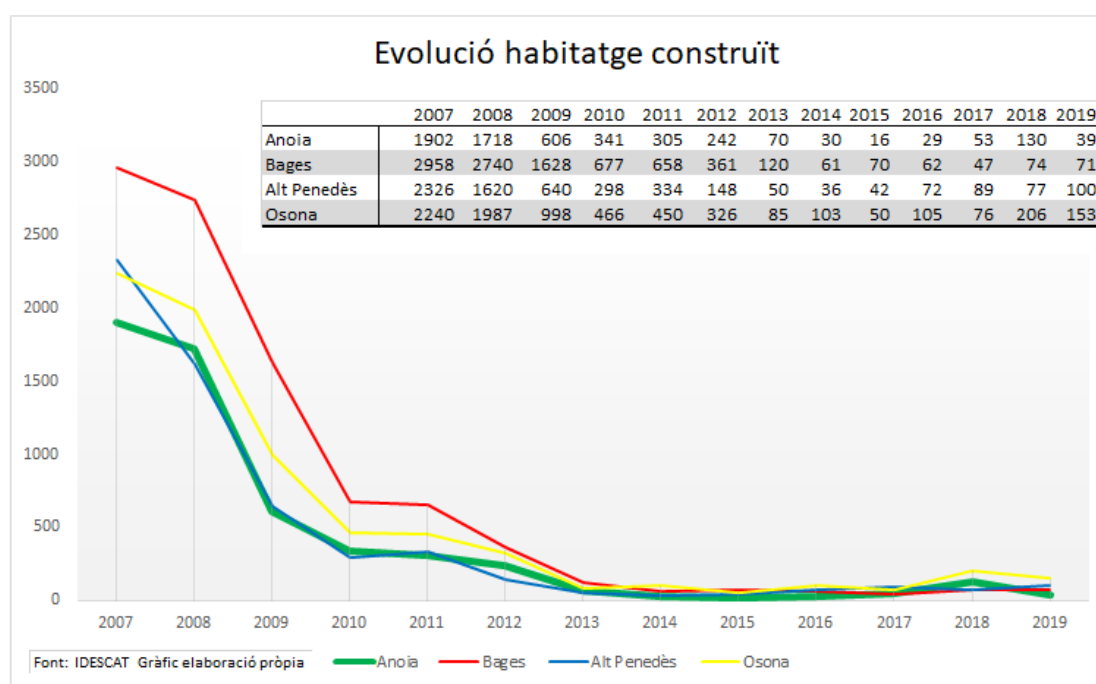
Actualment el mercat de lloguer no permet cobrir les necessitats d'habitatge de la població; això es deu a diverses realitats:

- Manca de pisos de lloguer. No hi ha oferta d'habitatges de lloguer en el mercat privat ni tampoc en el públic. Els habitatges que hi són tenen uns preus massa elevats per a les possibilitats de la població de la comarca que cerca un habitatge.
- Molts dels pisos que hi ha al mercat de lloguer no disposen d'unes condicions mínimes d'habitabilitat.

- Poca o nul·la aposta de l'administració pels habitatges de protecció oficial. Les administracions no aposten per habitatge protegit de lloguer ni tampoc per adquirir habitatge.
- Discriminació en l'accés a l'habitatge de lloguer. Moltes persones propietàries posen condicions molt estrictes a les persones llogateres. Això crea una discriminació a persones amb un contracte laboral precari, persones estrangeres, persones amb discapacitat, persones receptores de prestacions socials i menors extutelats.
- Por a posar habitatges a lloguer. S'apunta la realitat de les ocupacions i la percepció d'inseguretat jurídica de les persones propietàries com un dels motius que frenen la posada al mercat del lloguer de més habitatges.

Finalment, de l'any 2007 fins a l'any 2019, l'Anoia (com la resta del país) també ha patit l'esclat de la bombolla de la construcció (actualment es construeixen el 2 % dels habitatges que es van construir l'any 2007). Això comporta que el poc habitatge construït tingui un preu elevat.

Una solució per pal·liar aquesta situació podria ser l'aposta de projectes públics que promocionin l'habitatge social, el foment de la rehabilitació de l'habitatge, ajuts que promoguin el lloguer segur d'habitatges i altres projectes innovadors com habitatges cooperatius o iniciatives de masoveria per a col·lectius vulnerables.

9. Oportunitats de futur

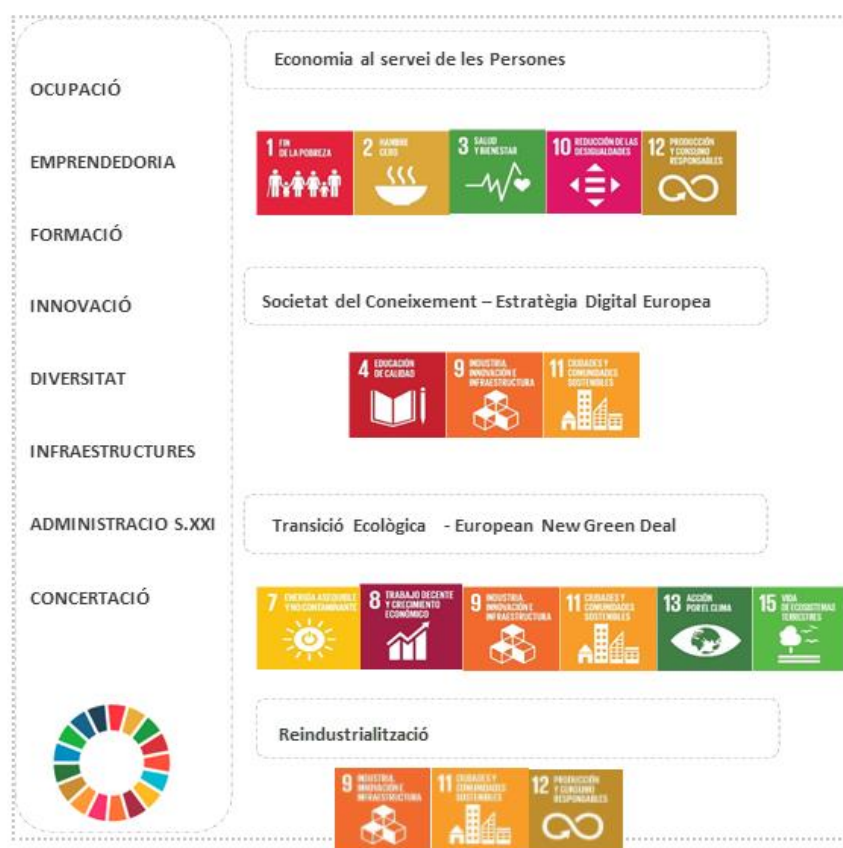
9.1. DAFO

FORTALESES	DEBILITATS
- Situació geogràfica estratègica: Catalunya Central, Eix Diagonal, punt de contacte amb Zona Industrial Baix Llobregat i Àrea Metropolitana - Sectors industrials consolidats: paperer, metal·lúrgic, arts gràfiques, tèxtil - Sectors industrials especialitzats: indústria auxiliar de l'automòbil, <i>balloning</i>, cuir - Turisme: patrimoni cultural i natural - Economia social: lideratge Àuria Grup - Formació: IES Milà i Fontanals i Campus Salut com a referència - Lideratge a Catalunya Central en parcs eòlics - Bona coordinació en estratègies per a l'ocupació	- Concentració punts industrials no connectats entre si: Conca Òdena - Anoia Sud - Xarxa viària: falta d'inversió en vies no principals, falta desdoblament C-15 - Xarxa ferroviària: debilitat en el funcionament R6 i R12 - Transport públic: intracomarcal i comarques limítrofes insuficient - Manca de coordinació entre administracions – empresa – sector formatiu - Descompensació oferta formativa-educativa vs. demanda laboral - Manca oferta acadèmica en certificats de professionalitat i oficis - Manca de treballadors amb formació especialitzada - Baix nivell acadèmic en idiomes estrangers - Estratègies de concertació i promoció econòmica poc desenvolupades - Envelliment de la població- estructura demogràfica - Manca d'habitatge de lloguer

OPORTUNITATS	AMENACES
▪ Plans de reactivació econòmica de la UE: ○ Next Generation Europe ○ New Green Deal ○ Estratègia Digital Europea ○ Marc Finançament Europeu 2021-2028 ○ Reindustrialització ▪ Sector agrari: baixa taxa d'atur, sector potencial a desenvolupar a tota la cadena de valor ▪ Industria 4.0 ▪ E-Commerce i logística ▪ Exportació i internacionalització ▪ Atracció nova població provinent zones metropolitanes ▪ Comerç de proximitat ▪ Impuls del turisme intern i sostenible ▪ Aposta urgent per la innovació en salut ▪ Dualització de la formació i l'aprenentatge ▪ Potencialitat de l'ocupació verda ▪ Energies renovables ▪ Economia de les cures	▪ Dades macroeconòmiques: -Taxa atur Anoia desembre 2020: 15,70 % (13,9 % a Catalunya) -26,58 % dels aturats són joves -57,37 % dels aturats són dones -68 % sector serveis -69,43 % només té estudis generals -ERTOs 1.868 expedients – 11.921 treballadors *Període gener – novembre 2020 -Taxa PIB/Habitant 21,5 (31,2 Catalunya) ▪ Conseqüències socials/econòmiques derivades de la crisi de la COVID-19 ▪ Sectors econòmics potencials no atractius per als joves ▪ Esgotament del model productiu tradicional ▪ Despoblació zones rurals

9.2. Eixos estratègics

Es plasmen 4 grans eixos basats en l'estructura del Fons de Recuperació Next Generation EU Generation Europe, impulsat per la Unió Europea, junt amb el seu marc de finançament pluriennal 2021-2027, les 10 polítiques tractores del Pla de recuperació, transformació i resiliència del Govern espanyol i el programa Activem Catalunya de la Generalitat. Tots ells vehicularan els vectors de transformació econòmica i social, sempre amb l'horitzó d'alinear qualsevol iniciativa cap a l'Agenda 2030, programa impulsat per l'ONU i que aborda 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), que, a la vegada, es disgreguen en 169 metes a aconseguir. La modernització econòmica estarà alineada d'una transició energètica i una transformació digital, però anirà acompanyada d'una sèrie de polítiques transversals com són les estratègies en l'àmbit de l'ocupació i l'emprenedoria, el sector formatiu, l'aposta per la innovació digital, la necessitat de disposar d'infraestructures que cohesionin el territori i gestionant sempre amb el focus de la diversitat. Finalment, l'aposta no serà possible si no hi ha un procés de concertació com a instrument de diàleg i lideratge entre el sector públic, cada cop més digital, empresarial i resta d'agents.

Font: Elaboració pròpia

- Dins l'àmbit de l'economia al servei de les persones, s'englobarien les estratègies i projectes cap a un turisme sostenible i de proximitat, serveis a les persones basats en l'atenció a les cures i la dependència, amb un fort component d'aposta cap a la inversió en salut. Cal veure també quin paper pot jugar l'economia social i solidària orientada a una necessària reactivació del consum que, per una banda, serà responsable i de proximitat, però, per l'altra, també tindran un pes important el comerç en línia i les plataformes logístiques.
- L'altre gran eix que ha de vehicular la societat del futur és l'estratègia digital. S'avança cap a una consolidació d'indústria 4.0, plataformes en línia, interconnectivitat i models de negoci basats en la intel·ligència artificial, la gestió de dades, conegut com a *big data*, i la ciberseguretat o la informàtica d'alt rendiment. La societat digital ha d'anar acompanyada d'un impuls important per capacitar digitalment la força laboral i la població en general.
- Cal esmentar també un gran grup de projectes tractors basats en el pacte de la transició ecològica, també anomenat New Green Deal europeu, que avançarà cap a l'economia circular, el Pla de conservació i restauració d'ecosistemes, les energies renovables, l'eficiència energètica per construir o renovar, la mobilitat sostenible que canviarà el format dels desplaçaments de persones i mercaderies, o l'Agenda Rural, sempre compartint l'objectiu final d'actuar per la lluita del canvi climàtic.
- S'identifiquen les cadenes de valor estratègiques per recuperar la capacitat industrial perduda, però especialment en els sectors de futur. Al mateix temps, permetran garantir la disponibilitat de productes vitals en casos d'emergència, sigui sanitària, alimentària, energètica, digital, etc.

10. Polítiques públiques de concertació territorial cohesionada

L'actual context posa de manifest la necessitat de transformació de les organitzacions públiques i les empreses, així com del reforç dels seus espais de diàleg i aliança.

L'enfocament del futur desenvolupament de la comarca de l'Anoia es basa en la mobilització, la cooperació i la participació dels actors territorials, públics i privats, com a protagonistes principals de les iniciatives i de l'estratègia de desenvolupament comarcal.

És objectiu del PACTE crear un clima de cooperació i col·laboració entre els possibles actors del desenvolupament al territori, que haurà de comptar en tot el procés de desenvolupament amb els lideratges locals adequats, tant en l'àmbit polític com en el tècnic.

La concertació territorial cohesionada, a més de consistir en acords amb altres agents públics del territori del mateix nivell local o d'altres nivells d'administració, hauria de residir també en la constitució d'una xarxa de relacions estable amb els agents econòmics, socials i privats per induir els processos de canvi i afrontar reptes concrets o aspectes funcionals (captació de fons i altres actors d'inversió, diversificació de l'activitat econòmica, intermediació i gestió de la col·locació, reptes tecnològics, naturalesa de l'ocupació, creació d'infraestructures, etcètera), a fi de valorar al màxim el potencial territorial, creant noves estructures amb capacitat d'establir economies d'escala i millorar la qualitat en la prestació dels serveis.

Un factor fonamental que s'ha d'aprofitar és el paper d'una eina centralitzadora de les iniciatives de desenvolupament econòmic locals i com a coneixedores de les necessitats no satisfetes i de les potencialitats de la comarca de l'Anoia.

Aquest reconeixement del lideratge local requereix una actitud proactiva per part dels governs locals o d'àmbit territorial superior en relació amb el desenvolupament productiu i la creació d'ocupació, la qual cosa suposa assumir des de la gestió pública local noves funcions de promoció de projectes i iniciatives de desenvolupament econòmic local, a fi de generar noves oportunitats, lligades al gran impuls de recuperació mitjançant els fons públics de la Unió Europea. De fet, hi ha iniciatives també positives, per exemple, en comarques de la Comunitat Valenciana, com la Ribera Baixa, de creació d'oficines locals de projectes europeus o experiències com el Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre, ens gestor de la Reserva de la Biosfera Terres de l'Ebre, entre altres competències mediambientals i europees.

La cooperació i la col·laboració entre els possibles actors, públics i privats, no solament és necessària en el moment de consensuar el diagnòstic de l'economia local, sinó que també ho és en la fase d'operativitzar els programes i de gestionar i implementar els projectes. Per això cal impulsar, mobilitzar, fer intervenir i animar els actors locals del desenvolupament i la població

per establir i consolidar, en la major mesura possible, xarxes de cooperació entre els actors del desenvolupament territorial, tant durant la fase de diagnosi, planificació i institucionalització del procés de desenvolupament, com les d'execució i avaluació dels projectes.

Per tant, es considera necessari dotar a la comarca de l'Anoia d'un organisme capaç d'assumir la responsabilitat de dissenyar, planificar, gestionar i executar tot el procés de desenvolupament comarcal. Experiències nacionals i internacionals de les últimes dècades ens porten a considerar que les estratègies de desenvolupament local guanyen en efectivitat i tenen un impacte més gran si s'instrumentalitzen, per exemple, amb agències de desenvolupament local que tinguin el major grau possible d'autoritat, autonomia operativa, financera i de flexibilitat en la gestió. Ara bé, és important recalcar que no sempre la concertació territorial s'ha d'articular mitjançant una agència o consorci, sinó que s'ha de trobar l'instrument que més s'adeqüi a la realitat territorial i econòmica de la comarca.

Algunes de les bones pràctiques de concertació territorial que s'han estudiat com a guies inspiradores per a la realització de la diagnosi i impuls del PACTE són:

Pacte per la Reindustrialització del Vallès Occidental

Constituït l'any 2014, es defineix com l'instrument de concertació i cooperació territorial publicoprivat configurat pels ajuntaments de la comarca, les organitzacions sindicals, les organitzacions patronals, les cambres de comerç, les universitats i centres tecnològics per fer del Vallès el centre i referent industrial de Catalunya.

La seva missió és: compartir les estratègies de desenvolupament econòmic local per concertar una política comuna capaç de posar en pràctica mesures específiques de transformació del sector industrial en cooperació amb l'estratègia catalana.

Entitats que en formen part:

- Consell Comarcal del Vallès Occidental (secretaria tècnica)
- Tots els ajuntaments (23)
- Sindicats: CCOO i UGT
- Associacions empresarials: Cambra Comerç Terrassa, Cambra Comerç Sabadell, CECOT, CIESC, PIMEC, Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya
- UAB, UPC, UIC, ESDI, EURECAT, LEITAT

La secretaria tècnica va a càrrec del Consell Comarcal i els agents són el motor en cadascun del seu àmbit de lideratge.

<http://www.ccvoc.cat/consell-comarcal/serveis/desenvolupament-economic-local/pacte-per-la-reindustrialitzacio-del-valles-occidental>

S'està gestionant un procés similar pel sector del comerç.

Pacte del Baix Llobregat per un Nou Impuls Econòmic i Social

Des del 25 juny de 2020, s'enfoca en l'aposta per la reactivació econòmica i social i el canvi estructural basats en el coneixement, la innovació i la sostenibilitat d'acord amb l'European Green Deal, impulsat per la Comissió Europea, els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides i l'Agenda 2030. Aquest pacte és conscient de les fortaleses i oportunitats del Baix Llobregat, així com de les tendències globals, alineant-se amb els plans de reconstrucció impulsats en l'àmbit institucional local, comarcal, metropolità, autonòmic, estatal i europeu.

S'emmarca dintre del Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat creat fa 30 anys.

Entitats que en formen part:

- Consell Comarcal del Baix Llobregat, que en fa la gestió
- Ajuntaments 30/30
- Sindicats: CCOO, UGT
- Associacions empresarials: AEBALL, PIMEC

Molt orientat a donar suport als 25 municipis més petits de la comarca i treballa en coordinació amb els altres 5 més grans.

Creació d'un panell d'indicadors que els ajuda a definir les polítiques a executar i amb orientació a canalitzar els fons europeus.

https://www.elbaixllobregat.cat/CES/Pacte_nou_impuls_socieconomic

NODE Garraf

Creada l'any 2010 com a Agència de Desenvolupament, és l'eina executiva per dur a terme les estratègies compartides que han de permetre millorar l'actual situació econòmica en tot allò que signifiqui defensa del territori, aportació de recursos i fer atractiva la comarca del Garraf per a totes aquelles activitats empresarials que generin ocupació i riquesa.

Entitats que en formen part:

- Consell Comarcal del Garraf
- Ajuntaments 6/6
- Sindicats: CCOO, UGT
- Associacions empresarials: FEGG, Cambra Barcelona
- Universitat Politècnica de Catalunya

Les aportacions de les entitats representen el 15 % del pressupost.

S'encarreguen també de l'Observatori Garraf i del Pla estratègic de desenvolupament del Garraf, amb una important eina de participació ciutadana i transparència.

<https://www.nodegarraf.cat/>

COPATE (Consorti de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre)

Neix de la voluntat de donar continuïtat i consolidar les accions que els consells comarcals de les Terres de l'Ebre han desenvolupat durant els darrers 25 anys. Accions que han estat encaminades a dotar de contingut i d'escala econòmica i tècnica suficient les competències locals en matèria ambiental.

Entitats que en formen part:

- Consell Comarcal del Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre, Terra Alta
- Ajuntaments i entitats municipals descentralitzades

<https://www.copate.cat/>

Agència de Desenvolupament del Berguedà

Desenvolupament de mesures i accions per afavorir una major cohesió i coordinació interorganitzativa, i augmentar la competitivitat i el desenvolupament global de la comarca del Berguedà. L'agència actua, per tant, com a motor de desenvolupament del territori.

Entitats que en formen part:

- Consell Comarcal del Berguedà
- Ajuntaments
- Sindicats: UGT Bages – Berguedà, CCOO
- Associacions empresarials: Associació Comarcal d'Empresaris del Berguedà (ACEB), Cambra de Comerç de Barcelona – Delegació Berguedà, Associació d'Hostaleria i Turisme del Berguedà.

<https://www.adbergueda.cat/>

CREACCIÓ

Agència d'emprenedoria, innovació i coneixement per al desenvolupament socioeconòmic d'Osona que treballa per incrementar la competitivitat de les empreses, millorar l'ocupabilitat de les persones i posicionar el territori per crear-hi ocupació de qualitat. L'agència actua, per tant, com a motor de desenvolupament del territori.

Entitats que en formen part:

- Ajuntament de Vic
- Fundació Universitària Balma
- Ajuntament de Manlleu
- Consell Comarcal d'Osona

Disposa d'una recent creada oficina de relacions internacionals i projectes europeus per captar noves fonts de finançament per a projectes del territori, via pressupost ordinari de la UE o els fons Next Generation.

<https://www.creaccio.cat/>

Agència de Desenvolupament Local de Solsona i Cardona

L'agència és una figura de cooperació públicoprivada en matèria de desenvolupament local, d'àmbit supramunicipal. L'agència surt de la visió dels ajuntaments de Cardona i Solsona, l'Associació d'Empresaris de Cardona i l'Associació d'Empresaris del Solsonès de fer un pacte territorial per a la qualitat de vida de les persones a través de la millora del teixit productiu, el medi i la ocupació.

<https://www.adlsolcar.cat/>

11. Bibliografia

- Pla Anoia, l'estratègic ets tu
- Pla estratègic de l'Anoia 2030
- Pla estratègic de desenvolupament socioeconòmic de l'Anoia 2025
- Consell Comarcal de l'Anoia: <http://www.anoia.cat/departaments/benestar-social/>
<http://www.anoia.cat/departaments/benestar-social/serveis-socials-especialitzats/unitat-de-vellesa-discapacitat-i-salut-mental/envelliment-actiu/#4>
- Informe econòmic anual de l'Anoia 2019
- Anuari econòmic comarcal BBVA 2020
- Les activitats econòmiques dels sistemes territorials de la província de Barcelona: evolució i impacte de la crisi de la COVID-19, Diputació de Barcelona
- Com està afectant la COVID-19 les empreses catalanes?: Demografia empresarial/octubre 2020 _ Cambra de Comerç de Barcelona
- Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona 2020, Diputació de Barcelona
- Document de bases del pla estratègic de serveis socials 2020-2024, Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
- Informe territorial de la demarcació de Barcelona 2020 - Diputació de Barcelona i Cambra de comerç - (2020)
- Els polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Barcelona - Diba (2019)
- Diagnosi de les empreses de l'economia social a la Catalunya Central - Ateneu Cooperatiu (2017)
- Informe d'inclusió social - Ajuntament d'Igualada (2017-18)
- Actualització de la diagnosi per a l'Estratègia Catalana per a l'Ocupació 2012-2020 – Servei d'Ocupació de Catalunya (2013)
- Anàlisi d'hàbits de consum i compra a l'Anoia 2017 - DIBA (2018)
- Plan estratégico textil local de la comarca del Anoia
- Projecte comarcal Anoia Activa
- Diagnosi de l'exclusió social a la comarca de l'Anoia 2020
- Llibre blanc d'infraestructures i mobilitat de l'Anoia UEA 2020
- L'horitzó de la transformació empresarial UEA 2019
- Província de Barcelona Pla de màrqueting turístic Informe executiu 2019
- Empresa i Progrés II: Talent, capital Anoia UEA 2018

- Empresa i progrés I (2017): Conclusions i propostes dels fòrums sectorials i territorials de l'Anoia UEA 2016
- Pla director urbanístic de la Conca d'Òdena 2008
- Consorci Sanitari de l'Anoia memòria d'activitat 2019
- Memòria del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies 2019
- Entrevistes realitzades als diferents agents.
- Programa HERMES_ Diputació de Barcelona: <https://www.diba.cat/hg2/inici.asp>
- IDESCAT: <https://www.idescat.cat/>
- Observatori del Treball i Model Productiu: <https://observatoritreball.gencat.cat>
- SOC: <https://serveiocupacio.gencat.cat/ca/actualitat/indicadors-/>
- CCOO, Coordinació Anoia